

Fölemelem a szabadulás
kelyhét,
és segítségül hívom az
Úr nevét.
Teljesítem az Úrnak tett
fogadalmaimat
egész népe előtt.
Zsolt 116, 13–14

Új Ember

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

LXXXI. évf. 27. • (4010.)
2025. július 6. • Ára 445 Ft

Aranymisését ünnepelte Erdő Péter bíboros, prímás

Fotó: Merényi Zita

(Tudósításunk az 5. oldalon)

Meghívás a jézusi szeretetre Szent László tisztelete Győrben

(Riportunk a 3. oldalon)

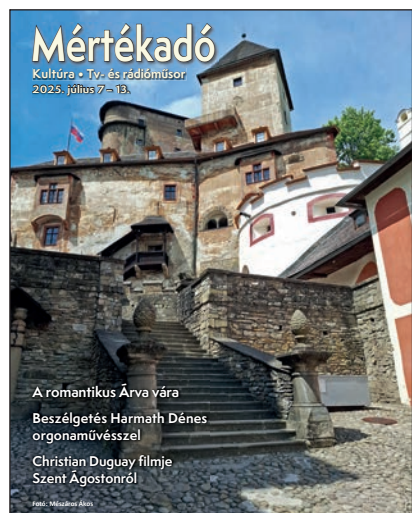
Fotó: Lambert Attila

Tomka Ferenc gyémántmiséje
Káposztásmegyeren
7. oldal

A gyöngédség ideje
Jubiláns házaspárokat
köszöntöttek Szombathelyen
8. oldal

A romantikus Arva vára
Beszélgetés Harmath Dénes
orgonaművésszel
Christian Duguay filmje
Szent Agostonról

Példát, bátorítást adott Örök nyugalomra helyezték Varjú Imrét

Varjú Imre proto-
notárius, kanonok,
címzetes esperes, az
Esztergom-Budapesti
Főegyházmegye papja
június 13-án hunyt el.
Ismert, hogy 1956-os
szerepvállalása mi-
att börtönbüntetést
kapott. Lelki üdvéért
Bábel Balázs kalo-
csa-kecskeméti érsek
főcelebrálásával mu-
tattak be szentmisét
június 26-án a buda-
pest-soroksár-újtelepi
Szent István király
plébániatemplomban,
majd az altemplom-
ban helyezték örök
nyugalomra.

(Folytatás a 9. oldalon)

Ahol bárki mesehős lehet

Megnyitotta nyári gyermektáborait
a Katolikus Karitás

Vár a nyár! elnevezésű programjának megnyitóját június 25-én tartotta a Katolikus Karitás, Balatonakaliban. A gyerekeknek szóló ünnepség végén Fekete Szabolcs Benedek, a szervezet püspök elnöke megáldotta a tábor helyszínén kialakított új étkezőt és közösségi teret, Klaus Höhn németországi jószolgálati nagykövet pedig pénzzadmányt nyújtott át a nyári táboroztatás támogatására.

(Folytatás a 11. oldalon)

Krisztusi „vérátömlesztés” kell a világba

Hatvan éve szentelték pappá Balás Bélát

1965. június 20-án szentel-
ték pappá Esztergomban
Balás Bélát, a Kaposvá-
ri Egyházmegye első fő-
pásztorát. A lelki íróként
is ismert gyémántmisés
nyugalmazott kaposvári
megyéspüspök mindig rej-
tekben élte életét, ám így
is magvető lehetett. A jubi-
leum alkalmából Lőrincz
Sándor méltatta Balás
Bélát. Az írás, amelyből
részleteket közlünk, a So-
mogyi Hírlap 2025. június
19-i számában jelent meg.

Balás Béla a hét egyik felét
Zselickislakon tölti a katolikus
idősek otthonában, a másik felét
a taszári plébániaépület csendjében,
ahova aktív éveiben is örömmel vo-
nult el kedvenc macskái kívánsága-
it lesve, s hogy időnként fogadja a
„Beton-kör” tagjait. A gyémántmisés
Beton atyának – aki 84 esztendősen
is elmondhatja, Isten gazdag életre
hívta – papi és püspöki jelmondata is
ez volt: „Számomra az élet Krisztus.”
(Fil 1,21)

S hogy honnan indult ez a tevé-
keny életút? Balás Béla Budapesten
született 1941-ben. Mivel édesanyja
korán meghalt, húgával együtt édes-
apja nevelte a félárva gyerekeket.

Egyik vallomásában elárulta: apja
nem akarta, hogy forradalmár le-
gyen a fia; nyitottnak hagyta a másik
emberben rejlő igazságra, szentség-
re. Nem egyszerűsítette le annyira a
„frontvonalat”, hogy csak ellenséget
és barátot lásson maga körül; arra ösz-
tönözött: bátran válogasson, kritizál-
jon, de mindeközben gondolkodjon.
Az ötvenes évek elején csatlakozott a
Regnum Marianum mozgalomhoz,
amely mentőváltót és bátorító szelle-
mi-lelki-spirituális erőforrást jelentett
számára. (...)

(Folytatás a 3. oldalon)

ISSN 0133-1205

25027

9 770133 120548

Ünnepeljük együtt
Bódi Mária Magdolna boldoggá avatását
Veszprémben 2025. szeptember 6-án, szombaton!

Adjunk hangot a gyógyulás utáni vágyunknak!

A Szentatya június 18-án dél előtt a Szent Péter téren tartotta az általános kihallgatást, melynek keretében folytatta a Jézus Krisztus, a mi reményiségünk című jubileumi katekézissorozatot. Olasz nyelvű mai beszédének témája: A bÉna meggyógyítása – „Amikor Jézus meglátta, amint ott feküdt, s megtudta, hogy már régóta beteg, megkérdezte tőle: »Meg akarsz gyógyulni?«” (Jn 5,2–9). A Szentatya más nyelveken is összefoglalta katekézisé, üdvözölte a jelen lévő híveket, és kifejezte imádságos együttérzését a grazi iskolai lövöldözésben érintett családokkal. Az általános kihallgatás a Miatyánk elimádkozásával és apostoli áldással zárult. Az alábbiakban XIV. Leó pápa teljes katekézisének fordítását közreadjuk.

(5,1–9) beszél el. Jézus Jeruzsálembé megy a zsidók egyik ünnepére. Nem egyenesen a templomba megy, hanem megáll egy kapunál, ahol valószínűleg a juhokat mosták meg, melyeket azután áldozatul ajánlottak fel. E kapu közelében sok beteg ember is tartózkodott, akiket a juhokkal ellentétben kizártak a templomból, mert tisztátalannak tartották őket. És akkor maga Jézus talál rájuk fájdalomukban. Ezek az emberek egy olyan csodás eseményben reménykedtek, amely megváltoztathatja a sorsukat; a kapu mellett ugyanis volt egy medence, melynek vizét gyógyhatásúnak

tartották: bizonyos pillanatokban a víz felkavarodott, és a korabeli hiedelem szerint, aki először mártózott meg benne, meggyógyult. Egyfajta „szegények közötti háború” alakult ki: el tudjuk képzelni a szomorú jelenetet, amikor ezek a betegek üggyel-bajjal vonszolják magukat, hogy belépjenek a medencébe. Ezt a medencét Beteszdnának (Béthdzathának) hívták, mely azt jelenti, hogy „az irgalmasság háza”: ez az Egyház képe lehetne, ahol a betegek és a szegények összegyűlnek, és ahová az Úr eljön, hogy gyógyítson és reményt adjon.

Jézus egy olyan emberhez fordul, aki már harmincnégy éve bÉna. Már feladta a reményt, mert sosem képes megmártózni a medencében, amikor a víz felkavarodik (vö. Jn 5,7). Valóban, ami megbénít bennünket, sokszor éppen a csalódás. Elcsüggedünk, és félő, hogy depresszióba esünk. Jézus egy talán feleslegesnek tűnő kérdést tesz fel ennek a bÉnának: „Meg akarsz gyógyulni?” (Jn 5,6). Pedig ez egy szükséges kérdés, mert amikor valaki már hosszú évek óta megrekedt, a gyógyulásra irányuló akarata is elszivároghat belőle. Néha inkább betegek akarunk maradni, másokat pedig arra kényszerítünk, hogy gondoskodjanak rólunk. Előfordul, hogy ez ürügy is arra, hogy ne kelljen döntenünk arról, hogy mit kezdjünk életünkkel. Jézus viszont abban segíti ezt az embert, hogy visszatáljon a legigazibb és legmélyebb vágyához. Ez az ember ugyanis részletesen válaszol Jézus kérdésére, ami életszemléletéről árulkodik. Mindenekelőtt azt nehezményezi, hogy nincs senki, aki megmártaná őt a medencében: a hiba tehát nem benne van, hanem másokban, akik nem gondoskodnak róla. Ez a hozzáállás ürüggyé válik arra, hogy ne vállalja fel saját felelősségét. De vajon tényleg igaz-e, hogy nem volt senki, aki segített volna neki? Íme, Szent Ágoston megvilágosító válasza: „Igen, a gyógyuláshoz feltétlenül szüksége volt egy emberre, ámde olyan emberre, aki egyben Isten is volt. [...]

Eljött tehát az az ember, akire szükség volt; miért kellene tovább halogatni a gyógyulást?” (Homília 17,7). A bÉna azt is hozzáteszi, hogy amikor megpróbál a medencébe menni, mindig van valaki, aki előbb ér oda. Ennek az embernek fatalista életszemlélete van. Azt gondoljuk, hogy bizonyos dolgok azért történnek velünk, mert nem vagyunk szerencsések, mert a sors keze ver bennünket. Ez az ember megtört. Úgy érzi, vereséget szenvedett az élet küzdelmében. Jézus ellenben segít neki felfedezni, hogy élete az ő kezében is van. Arra kéri, hogy álljon talpra, emelkedjen ki krónikus helyzetéből, és vegye fel az ágát (vö. Jn 5,8). Ezt az ágat nem szabad otthagyni vagy eldobni: múltbeli betegségét, az élet-történetét jelképezi. Addig a múltja megbénította őt, arra kényszerítette, hogy halottként elterülve feküdjön. Most ő az, aki foghatja azt az ágat, és oda viheti, ahová akarja: dönthet arról, mit kezd a történelmével! Járunk kell, felelősséget vállalva, hogy melyik utat választjuk. És ezt Jézusnak köszönhetjük! Kedves testvéreim, kérjük az Úrtól annak ajándékát, hogy megértsük, hol akadt el az életünk! Próbáljunk hangot adni gyógyulás utáni vágyunknak! És imádkozzunk mindazokért, akik bÉnultnak érzik magukat, akik nem látnak kiutat! Kérjük, hogy ismét Krisztus szívében lakhassunk, mely az irgalmasság igazi otthona! Fordította: Tózsér Endre SP Fotó: Vatican Media

Megvalósult a közös álom

Ternyák Csaba érsek felszentelte Sajószentpéter új templomát

Ternyák Csaba egri érsek június 22-én Sajószentpéteren felszentelte a Szeplőtelen Fogantatás-templomot, megáldotta a közösségi házat, és kiszolgáltatta a bÉrmálás szentségét a helyi fiataloknak.

A szentmise kezdetén a főpásztor elmondta: közös álom valósult meg, nagy ünnep ez. Olyan fiatalok részesülnek a bÉrmálás szentségében, akiknek felkészítését az évek óta súlyos betegséggel küzdő Takács Alajos plébános kezdte, és

valóban az ő otthona legyen az emberek között. Az olvasmányok, az evangélium is felkészt bennünket ennek ünneplésére. A szamaritanus asszony kérdése Jézushoz: „Hol kell imádni az Istent?” és a templomépítő Salamon király kérdése: „Valóban lehetséges-e, hogy az Isten itt lakozzék a földön?” egyaránt visszhangra talált lelkünkben.

Ez a két kérdés foglalkoztatott minden templomépítőt, a tervezőket. Ebből a világból minden templomépítő kihasított egy darabot, hogy azt kizárólag az Istennek szóló áldozat bemutatására, imádására és a lelki találkozásra szentelje. Jézus válasza az, hogy eljön az idő, amikor nem a hely lesz a fontos, mert Istent lélekben és igazságban kell imádni. Ez azt jelenti, hogy mi is Isten szent templomai vagyunk, Isten lakást akar venni nálunk, s a közösségben egy

Tran Si Nghi Ferenc szalézi atya fejezte be, aki a lelkipásztori szolgálatban is közreműködött, és az építkezés idején is sokat segített, Takács Gábor diakónussal együtt. Az érsek köszönetet mondott nekik és a híveknek, akik mellettük álltak ezekben a nehéz hónapokban. Lojzi atya már a mennyei seregekkel kapcsolódhat be a mai liturgiába. Köszönet a közel két évtizedes sajószentpéteri szolgálatáért, melynek része volt 2024 őszén az új óvoda megáldása – mondta Ternyák Csaba érsek.

A főpásztor hírül adta, hogy július elsején lesz ebben a templomban a gyászmise Takács Alajos plébános, érseki tanácsos, címzetes kanonok lelki üdvéért, majd innen kísérik szülőfalujá, Dobódél temetőjébe. Az új templom falait az egri érsek meghintette szenteltvízzel, majd Tran Si Nghi Ferenc atya bemutatta a bÉrmálkozásra készülőket, akik kéri a szentség kiszolgáltatását. Szentbeszédében Ternyák Csaba úgy fogalmazott: Istennek építettük ezt a templomot, és azért imádkozunk, hogy ez a ház

élő kövekből épült templomot építünk. A sajószentpéteri közösség minden egyes tagja egy-egy építőkö, s ez arra emlékeztet bennünket, hogy Isten el akar jönni közénk.

A lélekben és igazságban való imádás a Szentlélekben újjászületett új ember imádása, s itt kapcsolódik össze a templomszentelés és a bÉrmálás szertartása – mondta a főpásztor. A bÉrmálkozókhoz fordulva úgy fogalmazott: „Arra kaptatok meghívást, hogy az új Jeruzsálem polgárai legyetek a Szentlélek kiáradása által. Amikor megkapjátok a Szentlélek ajándékait, az új teremtés részesei lehettek.”

XVI. Benedek pápa gondolatait idézve a főpásztor arra buzdította a híveket, hogy állítsuk helyre a világ rendjét, magunk helyett Istent helyezzük életünk középpontjába. Ternyák Csaba érsek bejelentette, hogy Lipcsák János atya lesz Sajószentpéter új plébános.

Forrás: Egri Főegyházmegye Fotó: Vozáry Róbert / Szent István Televízió

A közösségépítés jegyében

Kerepes-Szilasligen tartották a Váci Egyházmegyében szolgáló diakónusok és családjaik találkozóját

Idén a kerepesi Szent Anna-plébánia adott otthont a váci egyházmegyei diakónusok és családjaik évente megrendezett találkozójának – adta hírül június 20-án a Váci Egyházmegye. A közösségépítés jegyében Huszár Attila, a diakónusképzés titkára és a június 9-én, pünkösdhétfőn diakónussá szentelt Vaszil László feleségükkel, valamint sok önkéntes segítségével kivételes programot állítottak össze a részt vevő családok számára. Kerepes és Szilasliget templomát is beillesztették a programba.

A szilasligeti Szent László-templomban a közös reggeli zsolozsma után gitáros szentmisén vettek részt, majd rövid gyalogos zárandoklatra

szolgálják, hanem legyen annyi hitem, hogy rajtam keresztül az Úristen csodákat tehessen a környezetemben” – hangsúlyozta Huszár Attila, a diakónusképzés titkára.

Elmondta, hogy amikor segítőkert keresett a találkozó előkészítéséhez, megszervezéséhez, sokan jelentkeztek a terület rendbetételére, fűnyírásra, énekes szolgálatra, a gulyás elkészítésére. Fazekas Gábor diakónus „rapid randit” szervezett azok érdekében, akik korábban még nem ismerték egymást jól, és a megadott témákban kellett néhány percig beszélgetniük. Játékos önismereti tesztet is készítettek, olyan témákat érintve, mint például érzélem, lelkiség, munka, hitélet, közösség, intelligencia, pénzügy, társadalom, vitalitás, valamint szolgálat, imaélet.

indultak, amelynek végállomása a kerepesi Szent Anna-templom volt. Útjuk során a résztvevők rózsafüzért imádkoztak, majd azon elmélkedtek, hogyan tudják megvalósítani Isten tervét az életükben, mivel tudnak hozzájárulni az Egyház szolgálatához.

„A megváltáshoz két igenre volt szükség: Mária igenjére és József igenjére. Minden reggel azt kérdezem, vajon az én igenemet mire tudja felhasználni az Isten. Kérem, tegyen képessé, hogy minden pillanatban fel tudjam ismerni és meg tudjam tenni az ő akaratát. (...) Ne nekem legyen szükségem csodákra, hogy higgyek és

A gyerekek kipróbálhatták az íjászatot, lovagolhattak, különféle népi játékokkal is játszhattak – nagyon jól érezték magukat. Végül családjaikkal együtt bemutatkozott öt diakónus azon kilenc közül, akiket Marton Zsolt váci megyéspüspök június 9-én, pünkösdhétfőn szentelt állandó diakónussá a váci székesegyházban az egyházmegye szolgálatára. A családi nap vesperással zárult a kerepesi Szent Anna-templomban. A vesperás végén az öt új diakónus egyenként adott áldást a jelenlévőkre.

Forrás és fotó: Váci Egyházmegye

Meghívás a jézusi szeretetre

Szent Lászlót ünnepelték Győrben

A Káptalandombon, a győri Nagyboldogasszony-székesegyházban – Jézus Szentséges Szívének főünnepé miatt – ezúttal június 28-án köszöntötték Szent Lászlót. A 10 órakor kezdődő szentmise főcelebránsa Veres András győri megyéspüspök, szónoka Kocsis Fülöp hajdúdorogi érsek-metropolita volt. A hagyományos fogadalmi körmenet után a lovagkirály védelmébe ajánlották a várost a Szent László-szobor előtt.

Harangzúgás töltötte be a Káptalandombot, a székesegyházban pedig orgonaszó csendült fel Szent László király ünnepén, akinek hermája most nem a Héderváry-kápolnában, hanem a szentély előtt volt kihelyezve. A győri és a környékbeli hívekkel együtt ünnepeltek a város és az intézmények vezetői és képviselői, a rendőrség, valamint a Magyar Honvédség Klempa Kálmán 7. Területvédelmi Ezred különböző városokból érkezett zászlóaljai. Veres András püspök köszöntötte a jelen lévő papokat, közéleti szereplőket és a híveket Győr fogadalmi ünnepén.

„1763. június 28-án földrengés alkalmával fogadta meg a város és az akkori püspök, hogy minden évben megülik Szent László ünnepét, kérve a szent királyt, hogy oltalmazza a várost.” Veres András felidézte a korabeli krónikás szavait: „a földrengés megtámadta Győr városát, felzaklatta Budát, és elpusztította Komáromot”. Majd hozzátette, két nappal ezelőtt is volt itt egy kisebb földrengés, amely emlékeztetett a fogadalomra és az ünnepre, amelyet hálaadó szívvel végzünk, s amelyen szent királyunk közbenjárását kérjük.

A főpásztor ezután külön köszöntötte Kocsis Fülöpöt, a szentmise szónokát, akinek virágot nyújtottak át. Az olvasmány a *Bölcsesség könyvéből* hangzott el, majd a korinthusiakhoz írt második levélből vett szentlecke jótékonykodásra szólított, hogy ezáltal mindenki egyenlő lehessen, és kiegyenlítődjének a javak. A *Szent Máté könyvéből* felhangzó evangélium a legfőbb parancsról szólt, amit Jézus a törvénytudók kérdésére fejtett ki:

Kocsis Fülöp érsek-metropolita volt az ünnep szónoka

„Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szíveddel, teljes lelkeddel és egész értelmekkel! Ez az első és legfőbb parancsolat. A második hasonló ehhez: szeresd felebarátodat, mint saját magadat! E két parancson nyugszik az egész törvény és a próféták.”

Kocsis Fülöp érsek örömet és hálaát fejezte ki, hogy az ünnep részese lehet. Mint mondta, amikor Szent Lászlót ünnepeljük, fontos, hogy lássuk, mi hajtja a szenteket, ez ugyanis segíthet, hogy mi magunk is szentekké válhassunk. Beszédében a főparancsot magyarázta, amelyhez Jézus hozzátette a felebarát szeretetét is, ami elválaszthatatlan Isten szeretetétől.

Már az *Őszösvetségben* is felismerhető, hogy az emberi életben a legfon-

tosabb a szeretet. Nagyra értékelünk más vallásokat is, de egyik sem beszél ilyen világosan a szeretetről, az arany-szabályról. A vallások ráébredtek arra, hogy amit akarsz, hogy veled tegyenek, azt tedd másnak; és amit nem akarsz, hogy veled tegyenek, azt ne tedd másnak. Az ember- és istenszeretet szoros kapcsolatban áll egymással, nem lehet meg egyik a másik nélkül. Szent János ezt így magyarázza: aki nem szereti testvérét, akit lát, hogyan szerethetné Istent, akit nem lát? Az érsek-metropolita több oldalról világította meg a szeretet kettős parancsát, összevetve egymással az arról szóló evangéliumi helyeket.

A négy evangéliumból az első három csaknem ugyanazokkal a sza-

vakkal hozza a farizeusok és Jézus párbeszédét, de mindegyik hozzátold valamit. Szent Márk azt teszi hozzá: minden erőnkkel is szeretnünk kell Istent. Így rögzült a katekizmusban is: nemcsak elménkkel és szívünkkel, hanem akaratunkkal, teljes erőnkkel is szeretnünk kell őt. Márk még azal is kiegészíti a párbeszédet, hogy az írástudó megdicséri Jézust, majd pedig ő is az írástudót azért, mert jól ismeri a törvényt. Az írástudók körében tehát ismeretes volt a legfőbb parancs.

Szent Lukács evangéliumában a farizeus felteszi a kérdést, hogy mi a legfőbb parancs; Jézus megfelel neki, de az előbbi ekkor tovább kérdez: „Ki az én felebarátom?” Jézus erre elmondja

az irgalmas szamaritánus történetét. Szent János szintén beszél a szeretet parancsáról, de nem a párbeszédet hozza, hanem annál többet mond: ne csak úgy szeresd felebarátodat, ahogyan magadat tudod szeretni, mert az kevés. Ti úgy szeressétek egymást, ahogy én szerettelek titeket! A szentek át tudták venni Isten szeretetét, ezt a parancsot követték.

Szent László király nem csak azért példaképünk, mert újjászervezte a törvényt, a kereszténységet széles tömegek körében elterjesztette a Kárpát-medencében, és lovagi módon bánt az emberekkel. Azért lett szent, mert felfedezte Isten szeretetét, és az emberi léptéken túl is szeretni tudott. Felismerte, hogy Isten meny-

nyire szereti őt, és ő is neki adta a szeretetét – hangsúlyozta Kocsis Fülöp. – A szentek tisztelete serkent minket, hiszen mi is meghívást kapunk a szentté válásra – buzdított a hajdúdorogi érsek-metropolita. Ma, amikor Győrben körbehordozzuk Szent László ereklyéjét, megjelenik előttünk a szent lovagkirály, aki arra szólít, hogy szentté váljunk, kövessük a *Szentírást*, és kövessük őt a szentség útján. Vegyük észre, mennyire szeret minket az Isten, hogy úgy tudjunk szeretni, mint a szentek, mint maga Isten! – zárta beszédét.

A szentmise végén Szent László közbenjárását kérve azért is imádkoztak, hogy a családok szívesen fogadják a gyermekeket, a nemzetek között béke legyen, és hogy tudjunk együtt munkálkodni az emberiségért.

Mivel ez a búcsú a szentévi búcsúnyerés lehetőségét is kínálta, a szentmise végén a papság és a hívek együtt imádkoztak a Szentatya szándékára, valamint a világ békéjéért és az egyházmegyei zsinatért. A körmeneti keresztet követte az asszisztencia, a koncebráló atyák, a kanonoki testület tagjai és a hívek. Szent László hermáját a plébánia tanácsadó testületének tagjai vitték díszes liturgikus öltözetben.

„Isten, hazánkért térdelünk elődbe” – szólt az ének, melyet, ahogyan a körmeneti Szent László-énekeket is, a Széchenyi István Egyetem Művészeti Karának rézfúvósai kísérték. A szentmise és a körmenet zenei szolgáltatást Ruppert István orgonaművész és a Richter János Zeneművészeti Szakgimnázium növendékei végezték. A körmenet a hagyományos útvonalon haladt. A méltóságteljes énekek betöltötték Győr belvárosát, és néhány percre megállították az utca embereit napi tevékenységeikben. Szent László hermája tiszteletet parancsolt.

A körmenet a székesegyház melletti Szent László-szobornál ért véget, ahol Veres András megyéspüspök Magyarország védőszentjének oltalmát kérte Győr városára és az Egyházmegye híveire, majd megáldotta a jelenlévőket.

Vámossy Erzsébet
Fotó: Lambert Attila

Krisztusi „vérátömllesztés” kell a világba

Hatvan éve szentelték pappá Balás Bélát

(Folytatás az 1. oldalról)

Teológiai tanulmányait Esztergomban végezte. Mivel a regnumi közösségben továbbra is tevékenyen részt vett, harmadévben elbocsátották a szemináriumból, ahova másfél év múltán sikerült visszakerülnie. Nagymarosra a világegyház teljes dinamizmusával érkezett, és a káplánként ott töltött hat év alatt egyre népszerűbbé váltak a mindmáig tartó ifjúsági találkozók, majd újabb diszpozíciók sora várt rá, mert túl jól végezte a dolgát.

Valamit nagyon tudott. Főleg a hittanosok, a fiatalok nyelvén értett kiválóan. Ekkortájt a közösségépítés volt a legnagyobb karizmája. Ez nem tetszett a hatalomnak. Ezért aztán ide-oda dobálták. (...) A gyanús papot hosszú időn át figyelgette az ÁVH – ezért élt mindig rejtőzködő életet –, és rendre behívták a Gyorskocsi utcába, ám nem tudták megörömi. Mesélte: a kihallgatások meghatározó hitelményeivé váltak, mivel Jézus előre megírta: ez így fog történni. Ezért egy-egy kihallgatást követően lement a Duna-partra napozni és hálát adni.

A Parma fidei – Hit pajzsa díj átvételekor 2016-ban

1992. augusztus 10-én II. János Pál pápa veszprémi segédpüspökké nevezte ki, s még ez év decemberében az Országos Ifjúsági Lelkipásztori Bizottság elnöke lett. 1993. május 30-án a Szentatya az újonnan megszerzett Kaposvári Egyházmegye első főpásztorává nevezte ki. Beiktatási ceremóniájára a Balaton hullámain, vitorlással érkezett Szendi József

veszprémi érsekkel együtt. A székesegyházzá lett belvárosi nagytemplomban elmondott szentbeszédében Isten humorának, a Vatikán legújabb viccének tartotta kinevezését, jóllehet: ez valóság volt.

Szűztiszta lappal, egy Erika írógéppel, illetve egy ajándékba kapott lábtörölővel, minden kommunikációs eszköz nélkül indult az egyház-

megye, melynek feje állította: nem kozmonauták kellene ide, hanem kubikusok. Nem tévedett. (...)

A sötét, illetve vörös jelzővel illetett Somogyban 2017-ig, utódja beiktatásáig szolgált, s miközben kormányozta az egyházmegye hajóját, formabontó kispaptoborzó leveleinek is köszönhetően számos papot szentelt, és megvalósult az egyházi oktatás teljes vertikuma. Templomok épültek és újultak meg, közösségi terek korszerűsödtek, s létrejöttek „lelki laboratóriumok” és „lelki cukrászdák” is. Beton atya tudta, hova kell százaz izzót becsavarni, de azt is, hova elegendő a huszonötös is. Azzal is tisztában volt: százaz égőkkel nem lehet megoldani a közvilágítást.

Nagyívú, mozgósító prédikációira, melyeknek tüzeit-hevét ma is őrizzük, mindig készült a főpásztor, de a szöveg végső formája ott, akkor született a szentmisén. (...) Nevezetesen maradtak egyéni hangú bémálási felkészítői és a lírai másorral tarkított esti beszélgetések a „Gyenesei-kommandóval”, melyek során – szarkasztikus humorát is bevetve – folyamatosan hirdette az örömhírt.

Tíz éve, a kaposszentbenedeki templomban tartott aranymiséjén meggyezte: „az elmúlt ötven esztendőben Isten egyik kezével tartott, a másikkal pofozgatott”. (...)

Ma is vallja: Jézus Krisztus olyan számára, mint a villanyvezeték vagy a konnektor, amely a kisfogyasztót az áramtermelővel összeköti; beköti őt a nagyvilágba. Meg azt is: isteni „vérátömllesztés” kell ebbe a világba. Addig nem lesz valódi rendszerváltás, míg a jobb- és a baloldal meg nem tér; de vitathatatlan ez a megállapítása is: kereszténynek lenni sokkal nehezebb, mint politikusnak. (...)

Világos Krisztián bárdudvarnoki plébános régóta gondoskodó szeretettel veszi körül a főpásztort, aki Bajót és Kaposvár diszpolgára, a Somogyért kitüntető cím birtokosa, de egyebek mellett a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztjét, a Hit Pajzsa díjat, a Magyar Érdemrend középkeresztjét, a Mindszenty-emlékérmet, a Szabadságért Kaposvár Emlékérmet, valamint a Tanúságtévő Életért díjat is átvethette szolgálatáért.

Lőrincz Sándor
Fotó (archív): Lambert Attila

A BIBLIA ÜZENETE

Örömünk oka

Lk 10,1–12.17–20

A nyár elejére az Egyház olyan evangéliumi résszel ajándékoz meg minket, amelyből számos módon forrásozhat örömünk. „Az aratnivaló sok...” – így kezdődik a hivatásokat ébresztő mondat. Lehet, hogy mi legtöbbször inkább a folytatásra összpontosítunk, arra, hogy „a munkás kevés”. De Jézusnak ez a mondata valójában olyan, mint a jó gazda öröme egy nagyszerű idény vége felé, aratás előtt, amikor nem jött sem aszály, sem jégeső, sőt a vadak sem tettek kárt a vetésben, hanem bőven van mit aratni. Isten így néz a világra. Nem arra figyel, hogy mi hiányzik, hanem hogy milyen gazdag a teremtése.

Amikor pedig a munkások csekély számáról lenne szó, például arról, hogy manapság kevés a papi és a szerzetesi hivatás, vagy hogy visszaszorulóban van-e a hívők száma, ő akkor is az aratást látja. Az egész teremtést tűzi ki célul, és így tágitja ki a horizontunkat, hogy ne a kevésre nézzünk, hanem az egészre. Ne azt mondjuk, hogy ehhez kevesek vagyunk, hanem osztozunk a Teremtő örömében, hogy a világunk ennyire kimeríthetetlen.

A teremtés nem a mi felelősségünk, hanem a küldetésünk helye. A felelősség ugyanis egyedül Istené. Övé az aratás, övé minden munkás, és ő hív meg bárkit erre a feladatra. Amikor azt kérdezik, nem vagyunk-e kevesen, könnyen elveszítjük szem elől ezt a végtelen horizontot. A nekünk szegezett kérdés óhatatlanul átteszi ránk a felelősséget. És mi könnyen kaphatóak is vagyunk erre, mint annak idején a paradicsomkertben, vagy mint a bábeli építkezésnél. Mintha minden rajtunk múlna. Nekünk kell vonzó, min-

denkit megszólító, az egész világért felelősséget vállaló missziót folytatnunk. És ha ez nem így történik, az a mi hibánk: A mi hitünk az, ami nem elég vonzó. Mi nem vagyunk elegek.

Valóban hibázunk, de szerintem csak egyetlen dologban: elveszítjük a horizontot. Nem látjuk már, hogy ez nem a mi aratásunk. Mi vendégek vagyunk, márpedig igazán nagy úrnál vendégnek lenni jó. Szereptévesztésünk miatt azonban már nem tudunk örülni, hanem egyre inkább erőt vesz rajtunk a szorongás.

Jézus ebből a szorongásból akar kizökkenteni minket, a tanítványokat, amikor arról beszél, hogy „úgy küldelek, mint bárányokat a farkasok közé”: esélytelenek vagyunk, hiszen nem a mi sikerünkről szól ez. A siker már ősidőktől fogva adott, megtörtént. „Ne vigyetek erszényt, se tarisznyát, se sarut”, s folytathatnánk: se retúrjegyet, se hotelfoglalást, se PR-stratégiát. Ezeknél sokkal nagyobb gazdagság vár ránk, bárhol ezen a teremtett világon. És ha mégis kudarc ér minket? „Még a port is rázzátok le a lábatokról” – ha igazán jól csináljuk, akkor a kudarc nem tapad majd ránk, hiszen nem is kudarc, hanem inkább türelmetlenség az, hogy miért nem éppen nekem, és miért nem most azonnal sikerült. Istennek van ideje. Övé minden. S főleg a bosszú nem a mi dolgunk.

És ha mégis sikerül? „Ne annak örüljetek”, hiszen akkor oda tapad a szíviünk, és már nem a horizontot látjuk, hanem a saját művünket. A mi örömünk oka az, hogy a nevünk, hivatásunk, feladatunk, minden pillanatunk ott van Istennél.

Juhász-Laczik Albin OSB

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

Ünnepek és jeles napok (79.)

A legtöbb jeles nap júliusban található a liturgikus naptárunkban, annak ellenére, hogy csak két ünnep van benne. A zsinati atyák változó ünnepét a 13-át követő vasárnapon tartjuk, Illés prófétát pedig július 20-án ünnepeljük. Áttekintésünkben most a jeles napokat soroljuk fel.

Július 1-jén Szent Kozma és Damján orvos vértanúkat tiszteljük, akik Rómában ingyenesen gyógyítottak és sok csodát tettek, mignem 284-ben agyonkövezték őket. (Más ilyen nevű orvospárt is tisztelünk.)

Július 2-án így szól az ének: „A romolhatatlanság öltönyéül ajándékoztad szent palástodat az összes híveknek, Isten áldottja (...). Ennek elhelyezését ünnepeljük ma szeretettel.” Az Istenszülő köntösének elhelyezése 453-ban történt a Blachernei templomban, amely az Hagia Szophia után a legnevezetesebb templom Konstantinápolyban.

Július 5-én Áthoszi Szent Atanáz és Damján szent életű atyákat tiszteljük. Atanáz a 10. században híres monostort alapított, Damján pedig sok csodatételéről vált híressé.

Július 7-én a szentek között élő Szent Cirill és Metód főpapok, „a szláv népek apostolai” állnak a liturgikus naptárunkban. Így kérjük őket: „mint az apostolokkal egyenrangúak és a szláv nemzetek tanítói (...) imádjátok a mindenek Uralkodóját: erősítsen meg az igaz hitben minden nemzetet, ajándékozzon békességet a világnak”.

Július 8-án Prokóp nagyvértanút tiszteljük. Kisebb egyházi tisztségeket töltött be, 290-ben vették fejét.

Július 11-én Eufémia nagyvértanúnőt tiszteljük, akit „a hit kősziklája erősségének” és „az atyák igazolásának” nevezünk liturgikus szövegeinkben. 303 körül halt meg. A kalkedóni

egyetemes zsinat tanítását halála után igazolta: a kopersójába helyezett igaz tanítás lapjait a kezében, a tévtanításokét pedig a lábai alatt találták egy hét múlva.

Július 13-án Gábrriel főangyal kapott nevezetes napot. Azért ekkor, mert általános tisztelete (március 26.) a nagybőjt idejére esik. Most viszont zavartalanul lehet ünnepelni őt.

Július 17-én Boldog Gojdics Péter Pál fölszentelt vértanú szerepel naptárunkban. 2001-ben avatták boldoggá. Eperjesi megyéspüspökként nem csatlakozott az Ortodox Egyházhoz.

Július 22-én Mária Magdolna társapostol kap helyet liturgikus naptárunkban. Liturgikus könyveink „szent kenethozó asszonynak” is nevezik, azt is elmondva róla, hogy ő találkozott először a feltámadott Jézussal a Getszemáni-kertben.

Július 25-én Annának, „a legszentebb Isten-szülő anyjának elhunytát” tiszteljük. Dávid nemzetiségéből származott. Hagyományunk szerint még megláthatta unokáját, s Krisztus születése után 3-ban hunyt el.

Július 26-án Hermolaosz, Hermipp, Hermokrát vértanú és Piroska vértanúnő tiszteletét írja elő naptárunk. Az előbbiek áldozópap-testvérek voltak Nikomédiában, és 304-ben szenvedtek vértanúságot. Piroska nemes római család gyermekeként szétosztotta a vagyonát, és szerzetessé lett. Újabban Magyar Mózes is bekerült a naptárunkba, ugyanerre a napra. Ő a 10. század derekán lett a tiszta erkölcs példája a bibliai József nyomán.

Július 27-én Szent Panteleimon orvos vértanút tiszteljük, aki Nikomédiában működött, ingyenesen gyógyította a betegeket, és 305-ben lett vértanú.

Ivancsó István

A hét liturgiája

C év

ÜNNEPE (Nóra, Lili, Olga) – Péld 2,1–9 – Mt 19,27–29.

JÚLIUS 12., SZOMBAT (Izabella, Nelli, Dalma) – Ter 49,29–32; 50,15–26a – Mt 10,24–33.

JÚLIUS 13., ÉVKÖZI 15. VASÁRNAP (Szent Henrik, Jenő, Erneszta) – MTörv 30,10–14 (Mózes Isten parancsainak megtartására buzdítja a népet.) – Kol 1,15–20 (Isten mindent Fia által és Fiában teremtett.) – Lk 10,25–37 (A főparancs: a szeretet parancsa. Minden ember felebarátom!) – **Zsolozsma:** III. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 222 – EE 589, Ho 222 – EE 144, Ho 127 – EE 596, Ho 273 – EE 190.

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

Istenem, hallgass hívásomra!

Amikor egy ünnepi együttlét, színházi előadás vagy repülőút elején felszólítást kapunk, hogy kapcsoljuk ki vagy állítsuk repülő üzemmódba a mobiltelefonjainkat, többnyire rá sem nézünk a készülékünkre. Ez már megszokás, bejáratott rutin. Ugyanakkor az is borítékolható, hogy előbb-utóbb így is lesz valaki a sorok között, akit éppen ekkor fog hangos csörgéssel felhívni valamelyik ismerőse.

A telefon éppen olyan hozzánk tartozó tárgy lett, mint az irataink, a kulcsaink vagy a pénztárcánk, aminek megvan a maga helye a kézitáskánkban vagy a nadrágzsebünkben. Elkísér bennünket szinte mindenhová, a templomba is velünk tart.

Ez kifejezetten hasznos, ha külföldi nyaraláson egy magyar internetes oldalon követjük a napi olvasmányok szövegét. Az imaórák liturgiáját pedig a különféle egyházmegyes és szerzetesrendi hagyományokhoz igazodó zsolozsmaapplikáció segítségével bárhol elvégezhetjük, anélkül, hogy a vastag zsolozsmáskönyvet magunkkal cipelnénk.

Ma már létezik gregorián misetételekre készített applikáció, ahogyan számos hagyomá-

nyos és ifjúsági miseének szövege és kottája is elérhető a világhálón. Kiscsoportos imádságainkat alkalmas kántor hiányában internetre feltöltött taizéi vagy más jellegű énekek jó minőségű hangfelvételeinek felhasználásával tehetjük elmélyültebbé.

E modern lehetőségek egyszerre örömteliek és zavarba ejtőek. Nem veszítjük-e el a liturgia emberközelségét? Nem olyan-e ezek használata, mint a vázába helyezett művirág? Nem beszélve a szóhasználatról: az Egyházban évszázadok óta ikonok előtt imádkozunk, a Trentói Zsinat pedig a keresztdozatnak a ránk és szeretteinkre kifejtett kegyelmi hatását nevezte applikációnak.

A mesterséges intelligencia és az internetes közvetítés sosem fogja helyettesíteni az imádkozó közösség emberségét. Eszközként azonban – ahogy a korábbi idők találmányai, például a könyvnyomtatás és az orgona – hozzájárulhatnak liturgikus jelenlétünk teljességéhez, elősegíthetik az aktív és termékeny bekapcsolódást az imába, amihez elsősorban Isten jelenlétének térerejére kell rácsatlakoznunk.

Gérecz Imre OSB

A HÉT SZENTJE

Nursiai Szent Benedek

Július 11.

Előkelő, viszonylag jómódú szülőktől származott, akik Rómába küldték tanulni. A birodalom fővárosa ekkor már hanyatlásnak indult. A császárság székhelye átkerült Konstantinápolyba, és Róma szinte vidéki várossá fejlődött vissza. Az 5. századtól állandóan rettegni kellett a barbár germánoktól.

Az Örök Város élvhajhászása és a tanuló-társak lődörgése nem vonzotta Benedeket. Hamarosan otthagyt a Rómát, és megismerkedt a monasztikus élet különféle formáival. Rövid ideig Enfide (Affile) templomának aszkétaközösségébe tartozott. Subiaco mellett teljes magányba vonult, és a tökéletes lemondást kereste. Így átélhette a szerzetesség és a lelki fejlődés minden fokozatát. Ez az előkészületi idő három évig tarthatott. Nagy Szent Gergely leírta, miként vált meg Benedek a remeteélet-től, és lett egy közösség vezetője. Nagy Szent Vazul regulájából Benedek megtanulta, hogy a kolostori közösség kicsiben maga az Egyház, mert a tagok egy testként élnek, és a fő: Krisztus.

Vicovaro mellett egy szerzetesi közösség élén megkísérelte kolostori fegyelemre nevelni a maguk útján járókat. Látta, mekkora veszélyei vannak a szerzetesi életnek, ha nincsenek rögzítve a szabályai. Visszatért Subiacóba, ahol a szerzetesek ismét arra kérték, hogy legyen a szellemi vezetőjük. Erre szétosztotta őket tizenkét kolostorba, ahol a testvérek főleg a monasztikus erényeket (engedelmesség, imádság, munka) gyakorolva éltek.

Subiacóból Monte Cassinóra vezetett az útja: arra a hegyre, amely idővel szimbólummá vált. Míg Subiaco a világtól való elfordulás helye volt Benedek számára, addig Monte Cassinón – Walter Nigg szavaival élve – az „építő ember” teljesedett ki benne. Egy régi erőd és egy hajdani szentély romjaiból kolostort épített, és egységes alkotmányhoz igazodó közösséget hozott létre benne. Ezt is, azt is világos terv szerint, monasztikus alapelvekhez igazodva vitte végbe. Pontosan

meg volt határozva az imádság, az olvasás és a munka, az étkezés és az alvás ideje. Mindnyájan a szeretet közösségében éltek. Az európai ember természetének megfelelően összekapcsolták a szemlélődő és a tevékeny életet.

Benedek regulája annyi életbölcsségről és Krisztus olyan nagy szeretetéről tanúskodik, hogy az elmúlt évszázadok folyamán a szerzeteseken kívül is megszámlálhatatlanul sok keresztényt magával ragadott. Benedek nem akarta, hogy szabályzatát abszolútnak és egyedül érvényesnek tekintés, csak kezdetnek ajánlotta. Épített Pakhomioszra, Cassianusra, Vazulra és többi „elődjére” is. Szabályzata hamarosan általánossá, az európai kolostori élet regulájává vált.

Nagy Szent Gergely szerint halálát megérezve „a templomba vitette magát, és gyengeségben tanítványaira támaszkodva állt ott – kezét az ég felé emelte, így, imádsággal lehelte ki a lelkét”.

Mindennapi ima

Adj nekem, jóságos Jézusom, téged megértő értelmet, téged átélő érzelmet, hozzád siető lelket, irántad buzgó bensőt, rád bukkanó bölcsséget, téged felismerő világosságot, érted égő szeretetet, benned élő szívet, téged dicsérő tetteket, a te szavaidra hallgató fület, a te szépségedet szemlélő szemet, a te fölségedet magasztaló nyelvet, neked kedves életmódot, a tőled küldött bajokat elviselő békességet, hozzád vágyó hű kitartást, és adj, Jézusom, boldog halált! Jutalmazz jelenléteddel, fényes föltámadással, és az örökké boldog életben add jutalmul magadat! Ámen.

(Szent Benedeknek tulajdonított ima)

K. L.

Kapunyitó pillanatok az ötven év szolgálatában

Erdő Péter bíboros, prímás aranymiséje a Szent István-bazilikában

Istennek és az Egyháznak szentelt ötvenévi papi szolgálatért adtak hálát június 28-án a budapesti Szent István-bazilikában: Erdő Péter bíboros prímás, esztergom-budapesti érsek mutatta be aranymiséjét számos püspök- és paptestvér, valamint a hívek sokasága jelenlétében. A jubiláns főpásztort levélben köszöntötte XIV. Leó pápa.

A templomban a jobb oldali padokat a papság töltötte meg, bal oldalon a közélet és a társadalmi élet képviselői, valamint a rokonság és a barátok ültek, a második traktusban és az oldalhajókban a hívek sokasága foglalt helyet. A szentély két oldalán egy-egy kép állt, a főegyházmegye ajándéka az aranymisésnek: az egyik az 1975-ben papszentelését ünneplő Erdő Pétert ábrázolta – a

galata révén sok gyümölcsöt hozott úgy az egyházmegyében, mint az egész magyarság számára határon innen és túl, s kiterjedt az egész régióra, a

Süllei László protonotárius, kanonok, érseki általános helynök szentbeszédét Erdő Péter bíboros életéből vett képek kísérték a kivetítőn.

Beszéde elején a szónok emlékeztette a jelenlévőket: „Tieidet a tiedből néked ajánljuk fel” – így hangzott annak idején az újmisés pap jelmondata. Ma, ötven évvel később, ez a mondat új értelmet nyer. Az aranymise kelyhében most nemcsak a bor változik Krisztus vérévé, hanem egy egész élet igenjét, áldozatát és szolgálatát ajánljuk fel Istennek. Süllei László kérésére ezután Lambert Zoltán, a főegyházmegye legidősebb papja és Schmotzer Kristóf, a főegyházmegye legfiatalabb papja aranymisés kelyhet adtak át Erdő Péter bíborosnak.

A jubiláns főpásztor pályájára visszatekintve Süllei László így összegzett: ha jogi nyelvet használunk, bíboros atyában egybefonódik a törvényhozói, a végrehajtói és a bírói hatalom, ám mindezt a szív és a hit irányítja. Legyen szó vicces történetről, teológiai értekezésről, regényről

mely információ bármikor előhívható. A római jogtól a germán törzsek történetén át a *Code Napoléonig* minden részlet, fordulat és a törvények alakulása pontosan ott van a fejében, a kezdetektől napjainkig. Hiszen ezt tanította Rómától Budapestig mindenütt – mondta Süllei László, majd felelevenítette néhány személyes emlékét:

„Bíboros úrral esténként hosszan beszélgethettünk, gyakran egészen éjfélig. Ezekből a diskurzusokból rengeteget tanultunk, amiért rendkívül hálás vagyok. Időnként még focimeccseket is nézhettünk együtt, ami különösen kedves emlék számomra. Ám a

retetén alapuló, rendszerező és az evangéliumot széles körben terjesztő lelkeség, amit nehéz nem észrevenni, különösen így a Péter és Pál ünnepe előtti napon.

Amikor Erdő Pétert 1952-ben megkeresztelték, püspöke, Mindszenty József már börtönben volt; amikor pedig 1970-ben jelentkezett a szemináriumba, Mindszenty már az amerikai követségen tartózkodott. Nem gondolhatta tehát, hogy milyen jó dolga lesz majd papként, hanem világos volt számára, hogy a hivatás, amelyre a kegyelem által igent mondott, nagyon is nehéz, sőt adott esetben kockázatos.

Felszentelésétől kezdve – az eucharisztikus kongresszustól a papszenteléseken, a doktori védéseken és a pápalátogatásokon át – mindenütt megnyilvánult az isteni üzenet, a kegyelemről szóló tanítás, amelyet rendületlenül közvetített. A katolikus egyetem elindítása, a jogi kar kezdeti lépései, az

helynök. – Baranyay Jusztin, a tanszék vezetője, aki érezte a rá nehezedő nyomást és közelgő letartóztatását, egy szívszorító kéréssel fordult tanársegédjéhez, Erdő Sándorhoz, a ma ünnepelt bíboros édesapjához. Azt kérte tőle, hogy ő zárja be a tanszék ajtaját. Fájdalmas cselekedet volt ez, a reménytelenség szimbóluma. Erdő Sándor bezárta az ajtót, lezárva ezzel egy korszakot és egy tudományág otthonát, anélkül, hogy tudta volna, mi lesz a jövőben. 1996-ban aztán, Isten kegyelmének köszönhetően, Pio Laghi bíboros, a vatikáni Nevelésügyi Kongregáció akkori prefektusa személyesen mutatta be a Központi Pappnevelő Intézet dísztermében a fakultási jogú Kanonjogi Intézet Szentszék által kibocsátott alapító okiratát. És ki állt az újonnan megnyílt intézet élén mint elnök? Erdő Péter, a mai bíboros úr. Ekkor hangzottak el azok a szavak, amelyek a kegyelem és az emberi sors összefonódásának bizonyítékai: „Soha nem gondoltam, hogy én fogom kinyitni azt az ajtót, amit édesapám kényszerből bezárt.”

Süllei László a továbbiakban a 2021-es Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus „kapunyitó pillanatát” idézte fel, majd a következőképpen zárta beszédét: „Bátorság! Én legyőztem a világot!» Ezzel a krisztusi mondattal kívánok aranymisésünknek még sok ilyen kegyelmi ajándékot. Kívánunk bíboros atyának olyan boldog életet, amely mindig ajtót nyit a kegyelemnek. Isten éltesse ötvenéves papi jubileumán!”

A bíboros a szentmise végén köszönetet mondott életéért, a keresztség kegyelméért és papi hivatásáért. Felidézte: gimnazistaként a hivatása megtalálásáért imádkozva újra és újra ezek a szavak ötlöttek föl benne: „papnak lenni Magyarországon”. Akkoriban paptársai közül is többen vágytak miszsióba, ő maga például Peruba, de közben mindig érezte, az ő hivatása az, hogy Magyarországon legyen pap.

Erdő Péter megköszönte a köszöntéseket és az aranymiseje alkalmából érte mondott imákat, majd így fogalmazott: Ne hagyják abba az imádságot! Látva népünket és hazánkat, „ma is dörömböl szívünkben” a felszólítás, hogy „missziós hivatásunk van” Magyarországon.

Az ünnepi szentmisén jelen volt Áder János korábbi köztársasági elnök; felesége, Herczegh Anita, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat és a Katolikus Karitásztól jószerzői nagykövete; Lévai Anikó, Orbán Viktor miniszterelnök felesége; Varga Zs. András, a Kúria elnöke; Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára. A zenei szolgálatot a Szent István-bazilika kórusa vezette Farkasházi Dávid vezénylével, orgonán közreműködött Virágh András Gábor. A szentmisében zenével szolgáltak továbbá Sillye Jenő és barátai.

**Trautwein Éva
Fotó: Merényi Zita**

Lambert Zoltán, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye legidősebb papja és Schmotzer Kristóf, a főegyházmegye legfiatalabb papja aranymisés kelyhet adtak át Erdő Péter bíborosnak. Fotó: Wágner Csapó József

mesterséges intelligencia segítségével belefoglalták a képbe az akkor szolgáló paptestvéreket is –, a másik képen pedig a szentmisét bemutató főpásztor volt látható, a főegyházmegye közöségeivel.

A bevonuló menetben Erdő Péter bíboros mellett ott voltak püspöktársai, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye papjai, papnövendékei, állandó diakónusok. Az ünnepi szentmisén részt vett Udvardy György veszprémi érsek, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) alelnöke; Ternyák Csaba egri érsek; Bábel Balázs, a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye érseke; az MKPK további tagjai; Márfi Gyula nyugalmazott veszprémi érsek, Beer Miklós nyugalmazott váci megyéspüspök és Mayer Mihály nyugalmazott pécsi megyéspüspök.

A főegyházmegye nevében Mohos Gábor püspök, a Szent István-bazilika plébánosa köszöntötte a főpásztort. Úgy fogalmazott: „személyes és közösségi alkalom” a mai aranymise. „Visszatekintés és hálaadás, mely a Jóisten kegyelméből és Erdő Péter bíboros fáradhatatlan, odaadó szol-

szomszéd népekre, sőt a világ-egyházra is.”

Mohos Gábor átadta a jubilánsnak a főegyházmegye ajándékait: a miseruhát, a szentély két oldalán álló képeket, valamint egy könyvet, amelyben összegyűjtötték annak a több ezer embernek a nevét, akik imádságukat ajánlották fel a főpásztorért.

Michael Wallace Banach érsek, magyarországi apostoli nuncius olaszul köszöntötte a pappá szentelésének aranyjubiläumát ünneplő Erdő Péter bíborost, majd latin nyelven felolvasta XIV. Leó pápa köszöntőlevelét.

A nuncius visszatekintett Erdő Péterhez fűződő kapcsolatának kezdeteire: 1985 decemberére, megismerkedésük idejére, amikor papnövendékként találkozott az esztergomi szeminárium fiatal tanárával. Felidézte az 1988-as esztendő is, ekkor Rómában, a Pápai Gergely Egyetemen latinul hallgathatta a professzor egyházjogi kurzusát. Később találkoztak a Vatikáni Államtitkárságon, majd kapcsolatuk a magyarországi apostoli nunciusi kinevezése óta szorosabbá vált.

vagy jogi dokumentumról, ő szó szerint idéz belőlük, mint ha egy két lábon járó, eleven könyvtár lenne, amelyből bár-

egyházvezetői attitűd mellett mindig fellelhető volt benne egyfajta „páli habitus” is, a törvény és a tanítás mély sze-

ről, hanem megszüntették a Jog- és Államtudományi Kar egyházjogi tanszékét is – idézte fel a történeteket az érseki

Papszentelés Székesfehérváron A jó vezető folyamatosan úton van

A Székesfehérvári Egyházmegye hagyományainak megfelelően június 24-én, Keresztelő Szent János napján ünnepeltek papszentelést Székesfehérváron, a Szent István király székesegyházban. Spányi Antal megyéspüspök az ünnepi szentmise keretében Mesics Richárd János diakónust áldozópappá szentelte az egyházmegye szolgálatára. Az alábbiakban bemutatjuk az újonnan szentelt papot.

Mesics Richárd vallásgyakorló családban nőtt fel Székesfehérváron. Szülei nagy hangsúlyt helyeztek a négy gyermek hitéleti nevelésére. Tanulmányait Richárd a Szent Imre Általános Iskolában kezdte, majd ötödik osztálytól a Ciszterci Szent István Gimnáziumban folytatta.

Plébániáján, Székesfehérvár-Öreghegyen ismerkedett meg a cserkészettel, és lett a mozgalom elkötelezett tagja. Szerencsésnek mondja magát, mert középiskolás éveit végére már határozott elképzelése volt a jövőjét illetően. Az érettségi után jelentkezett megyéspüspökénél, és megkezdte a papi hivatás felé vezető utját Budapesten, a központi szemináriumban. Idén június 24-én szentelte őt pappá Spányi Antal megyéspüspök.

Richárd életében a ciszterci gimnázium jelentette az egyik legerőteljesebb hatást. „Nyolc év, annak minden szépségével és küzdelmével. Összezdörölések és kibékülések, sok versenyszerűzet, egymástól különböző elképzelések ütközése. A közösség erejét mutatja, hogy mindezeket felül tudtuk kerekedni, és végül jó csapat lettünk.”

Belső formálódása szempontjából meghatározónak tartja a cserkészetet, amit viszonylag későn, tizenhárom évesen ismert meg. „Új perspektíva, új közösség és látásmód, új motiváció volt arra, hogy jobbra váljak” – így írja le, mit jelentett számára a mozgalom. Itt megtapasztalta a befogadást, a közös értékek közös képviselésének erejét, a magyarság és a természet szeretetét, ugyanakkor a más kultúrákra való nyitottságot is. A cserkészet fizikai és mentális kihívást jelentett számára, és megadta neki azt az élményt is, hogy képes túllépni a korlátait. „Fantasztikusan éreztem magam, és iránymutatást kaptam a jövőt illetően” – mondja. Még gimnazista volt, amikor elvégezte az őrsvezető-

képzőt, később pedig segédtsízt lett. „Tovább akartam adni, amit kaptam, és vezetőként szívesen szántam rá a pluszmunkát.” Papnövendékként is visszajárt a táborokba, főként a lelki programokért felelt. Érezte annak a felelősségét, hogy sok gyerek számára a cserkészlet az a hely, ahol először találkozik a hittel. Ezért olyan alkalmakat szervezett, amelyek őket is megszólítják. Richárd papként jól tud majd építeni arra, amit a cserkészletben vezetőként, nevelőként megélt. „Úgy gondolom, az egyik erősségem, hogy képes vagyok fejlődni, látom, mik a hiányosságaim. Például ma is oda kell figyelnem a nyitottságra, a másik meghallgatására. Viszonylag határozott vagyok, így fontos vigyáznom arra, hogy amikor az elképzelésemet elmondom másoknak, közben nyitott legyek az ő gondolataikra is. Jó vezetőnek lenni folyamatos úton levést jelent.”

Hivatása szempontjából Richárd meghatározónak tartja egyes papok tanúságtételét. „Nagyon hálás vagyok, mert sok jó példát láttam. Sokáig visszhangzott bennem egy-egy valomás, s egy szentmisében én is ki tudtam mondani az igent Isten hívására.”

Diakónusi szolgálatán, Piliscsában, Szilágyi Szabolcs atya mellett ismerkedhetett meg a papi élet mindennapi gyakorlatával. „Nagyon inspirál az, ahogyan Szabi atya áll hozzá az emberekhez. Nyitott, egyszerre laza és komoly. Imádságos lelkületű, és

építi a közösséget. A mindennapok lelkipásztorkodása során a legfontosabbnak a szentmisét és a szentgyónást tartja, ezek soha nem szenvedhetnek kárt. Azt keresi, merre akarja vezetni a Jóisten a közösséget. Ez példaértékű számomra.”

Richárd ezt a papi jelmondatot választotta: „Csak egy a szükséges.” „Ez mutatja számomra az irányt, azt, hogy a sürgős-forgásban soha ne feledjem, mi az, amit életté kell váltanom. Mindennek az imádság legyen a forrása. Sok mindent lehet jól csinálni. Ami az Istenből fakad, abból élet jön” – vallja.

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

Jézus örömeivel a közösségben Tomka Ferenc gyémántmiséje Káposztásmegyeren

Tomka Ferenc pappá szentelésének hatvanadik évfordulóját ünnepelték június 28-án a budapest-káposztásmegyeri Szentháromság-plébániatemplomban.

A szociológus, egyháztörténész, egyetemi tanár a gyémántmiséjét paptestvérei és tisztelői – zömmel a káposztásmegyeri plébánia közössége – körében ünnepelte.

A szentmise főcelebránsa Jávorka Lajos kunszentmiklósi plébános volt. Tomka Ferenc atya a koncelebrálók között – betegsége miatt kerekesszékekben ülve is – aktívan részt vett a liturgiában, ő mondta többek között a bevezető és a zárókönyörgéseket, a szertartás elején és végén pedig személyes szavakkal fordult a jelenlévőkhöz.

Tomka Ferenc és Jávorka Lajos 1989-ben Marosi Izidor püspöktől kapta a közös küldetést, hogy építsenek és a plébánia építészetében, tereiben, szellemiségében az Egyház közösségi jellegét hangsúlyozza. A káposztásmegyeri hívó közösségi élet mára példaértékűvé vált a magyar Egyházban.

Ahogy az Tomka Ferenc életrajzi könyvéből is kiderül, küldetését dön-

Jávorka Lajos külön halálával emlékezett meg a gyémántmisés pap szüleiéről, szerető családtagjairól, akik fontos szerepet töltöttek be a hivatásában, Krisztus-követésében. Majd halálát adott a korábban már említett plébániai szeretetszolgálatot végző hívekért is: „Mintája ez az ősegyháznak, amelyben a keresztyény testvérek szíve, mindegyik egy volt.”

Ezután következett a hálaadás a Fokoláre mozgalomért, amely Jávorka Lajos és Tomka Ferenc életében egyaránt fontos szerepet töltött be. A „közös kincsek” után a szónok halálát adott Feri atya egész papi életéért, megemlítve nagy példaképeit, köztük Mócsy Imre jezsuitát és Regőczy Istvánt. „Szép papi életek nyomán érlelődött benne a hivatás.”

Jávorka Lajos halálát adott paptestvére lelkiségéért, „a keresésért, a vágyért, hogy a hitet megélni közösségben volna jó”, s hogy ennek a keresésnek fontos pontja, fordulópontja lehetett a Fokoláre mozgalommal való találkozása.

Tomka Ferencet 1973-ban a mozgalom egyik ifjúsági találkozásán mélyen megérintette a Fokoláre lelkisé-

A pap felelőssége az, hogy hitelesen tanítson és éljen. A káposztásmegyeriek is ezt a nagy tapasztalatot élik.”

Azzal kapcsolatban, hogy hogyan tovább, Jávorka Lajos őszintén beszélt az időskor életfeladatáról. „Mintha mind hegymenetben lennénk, ahogy Feri atya is; emelkedő szakasz következik: készülődünk és készek akarunk lenni. Ebben az életszakaszban is ad valamit a Jóisten. Chiara Lubichkal szölv: csak egy jegyesem van, a megfeszített és elhagyott Jézus. Megláthatom, hogy ki az én Istenem. Életemmel pedig valamiképpen kiegészíthetem Krisztus szenvedését. Ferinek most ebből is jut – folytatta Jávorka Lajos. – Hála azoknak is, akik osztoznak vele

Jávorka Lajos: Feri atya tanítása arról szólt, amiről a II. Vatikáni Zsinat, amely nem hozott új dogmát, de új egyházképet adott, a közösségi Egyház képét

tően meghatározta a találkozás a Fokoláre mozgalom lelkiségével, amely által megnyílt számára a Szentháromság titka, s ehhez szorosban kapcsolódva kirajzolódott előtte a krisztusi szeretetközösség formája, „amelynek modellje a Szentháromságban található”.

Jávorka Lajos szentbeszédében elmondta, a káposztásmegyeri közösség hívó tagjai jelenleg oly módon valósítják meg ezt a szeretetközösséget, hogy naponta látogatják az azelőtt a mozgékonyaságról híres Tomka Ferenc atyát. Beosztják egymás között a délelőtti és a délutáni órákat, hogy segítsék idős papjukat a sétában a járókerettel.

Gyémántmiséje elején Tomka Ferenc köszöntötte az egybegyűlteket, mint mondta, „Jézus örömeiben ünnepelve az ő kegyelmét.”

A kunszentmiklósi plébános homíliájában a következőket mondta paptestvéréről: „Feri úgy él bennünk, mint aki mindig siet, fut, hív magával bennünket (...), hogy tegyünk valamit, valami igazit, igazat az életünkben, s ne éljünk hiába. Ebben a nagy futásban, amely a mennyország felé tart, most kicsit megcsöndesedünk, megállunk, hogy halálát adjunk, s azután ismét előretéköntsünk, a cél felé. Halálát adunk a Jóistennek Feri atya hatvan papi évéért, és mindazért, amit vele együtt megélhettünk.”

ge, és azzal a felismeréssel jött haza Róma mellől, hogy itt, Magyarországon éppen arra a tűzre van szükségünk. „Papok, világiak, családok Feri atyával együtt tapasztaltuk meg ezt a kegyelmet, ami új fényt hozott az életünkbe.”

A továbbiakban Tomka Ferencről mint tanárról beszélt Jávorka Lajos. „Tanított bennünket a teológián is Egerben, majd Budapesten. S mi az, amit tanított? Egyrészt azt, hogy nem lehet közepes papnak lenni, szent papnak kell lenni, arra kell törekedni.”

Bátorított a tanításával, írásaival, kötetivel. Tizenvalahány könyvet írt, köztük nemzedékeken át meghatározó műveket is, például a több kiadást megért *Találkozás a kereszténységgel* címűt, de az *Istenkeresés a magyar irodalomban* is korszakalkotónak számít. Legutóbbi kötete, a történelmi szempontból izgalmas *Halálra szántak, mégis élünk!* őszinte, reális szembenézés a rendszerváltozás előtti, nem is olyan távoli múlttal.

Jávorka Lajos így összegzett: „Feri atya tanítása arról szólt, amiről a II. Vatikáni Zsinat, amely nem hozott új dogmát, de új egyházképet adott, a közösségi Egyház képét. Ebben a képben egy szerető közösséget látunk, amelyben Isten otthon érzi magát, formál bennünket, ahol ő vezíri át a vezetést, az ő terve a fontos. A pap pedig testvér a testvérek között – nem főnök.

ebben az életszakaszban, megtapasztalva őt ereje fogytán, és látva ugyanakkor lelkiileg nem elveszni, Isten előtt állni. Talán ez is a szinodális út: figyelünk egymásra, beszélgetünk, s Jézus belép a közösségünkbe, és feltárja az élet igazán fontos dolgait.”

A homília után Tomka Ferenc megköszönte a jelenlévőknek, hogy együtt ünnepelnek vele. Megvallotta: „En, a mozgékony ember most nem tudok lábra állni, csak kísérettel szabad kimenem, pár lépést, rövid sétát megtennem. Ez az én részem most, ezzel kell szolgálnom, ez most az ajándék, és szeretnék minél többet felajánlani Jézusnak az Egyház javára, ahogy már írtam erről az életrajzi könyvemben, amikor ezt a betegséget még nem láthattam előre. (...) Bárhova visz minket Jézus, bármilyen helyzetbe, megdöbbenő újdonságba, mondjuk azt: legyen meg az akaratom, hiszen te tudod jobban! Köszönöm nektek, adjunk halálát Jézusnak!”

A szentmisén a káposztásmegyeri ifjúsági zenekar és az ország különféle pontjairól érkezett zenészek együtt szolgáltak. A szertartás után a helyi közösség és a Fokoláre mozgalom hazai képviselőinek köszöntői következtek, s hosszú sorban várakoztak a hívek, hogy egy-egy szóval köszönthessék a gyémántmisés Tomka Ferencet.

Körössy László
Fotó: Zuggó Zsolt

A gyöngédség ideje

Szentmisében köszöntötték a jubiláns házaspárokat Szombathelyen

Idén is megrendezték a jubiláns házaspárok találkozóját a szombathelyi székes-egyházban. A szentmisét Székely János megyéspüspök mutatta be. A liturgián Fekete Szabolcs Benedek segédpüspök, Wimmer Roland gazdasági helynök, apát; Papp Miklós görögkatolikus pap, egyetemi tanár; Gyöngyös Balázs család-referens, Bodorkós Imre plébános, Bokor Zoltán plébános és Rátkai István káplán koncelebrált. A szentbeszédet Papp Miklós mondta.

A morálteológus a házasság gyümölcseit állította a jubiláló házaspárok elé. A jó házasságnak vannak jó gyümölcsei, és ezek sok kereszt-től meg tudják védeni az embert – hangsúlyozta Papp Miklós, majd tanácsokkal látta el a jelenlévőket. Mindig legyen öröm a házasságban, a családban – mondta. – Isten öröme teremtett bennünket. Mindenkit az az öröm tesz boldoggá, ami tetszik Istennek. Ha nincsenek a házasságnak legitim örömei, akkor illegitim örömet kezdenek keresni. A legitim öröm sok rossztól megóv minket – szögezte le.

A gyöngédség a halálalig elkíséri az embert – hangsúlyozta a morálteológus. – Most van itt annak az ideje, hogy a házasság gyöngédek legyenek egymáshoz; elő kell venni azokat az örömeiket, amelyek az évek során elfelejtődtek. Az élet közepe

Székely János szombathelyi püspök mutatta be a szentmisét

Jubiláns házaspárt áld meg Fekete Szabolcs Benedek segédpüspök

táján különösen fontos figyelni arra, hogy mi maradt el, s ha lehet, érdemes pótolni. Növekedni kell. Minden család a Szentháromság ikonja. A fát le kell simítani, csak utána lehet ráfesteni. Minden család ikon, és mindnyáján fák vagyunk: nyers természetünket meg kell művelni – fogalmazott Papp Miklós.

A teremtő Istennel együtt neveljünk új családot! – buzdította a házasságokat a szónok. Amikor a gyerekek kirepülnek, azután tágabban kell szeretni, nem csak a saját családban. Az élet közepétől már nem gyűjteni, hanem adni kell, lépegetni egyik szakaszból a másikba, és

nem elválni. Ha valami nem jól sikerült, azt átengedjük Istennek. Fontos kialakítani a családi spiritualitást, imádkozni együtt és egymásért. Jó, ha kézen fogva, a párjával együtt imádkozik az ember: közösen tervezzük a holnapot, együtt adunk hálát, és együtt visszük a keresztünket. Hogyan lehet fejlődni? – tette fel a kérdést a szentmise szónoka. – Többet menni együtt szentmisére. Rendszeresen kegyhelyre járni. S minden férfinak kellene, hogy legyen fogadalma, ez tartást ad az embernek. Fontos a Szentírás olvasása és a böjtölés is – hangsúlyozta Papp Miklós.

Az életet visszafelé értjük meg, de odafele kell élni – hangzott el prédikációjában. – A házasságban az is gyümölcs, ahogyan a keresztet visszük. Krisztus nem azt kérte az Atyától, hogy óvjon meg minket a keresztől, hanem a gonosztól. A keresztút gyönyörű imádság: azt gyakoroljuk be általa, hogy a keresztutat nem

egyedül kell járni, hanem Krisztussal. Így amikor nehézséget élünk meg, akkor is tudjuk: van tovább, hiszen Krisztus itt van velem, nem vagyok egyedül – hangsúlyozta a morálteológus.

Amikor nagyon szenvedünk, oda kell menni a kereszt-hez, és engedni, hogy a kereszt-ről szóljon hozzánk az Isten. Olyan vigaszt fog adni, amit ember nem tudna. Isten másika neve: Tovább. Akármilyen szegény történet is a családban, mindig van tovább valahogyan. Krisztussal végig tudom járni a keresztutat – fogalmazott a szentmise szónoka, befejezésül pedig egy ima részletét idézte: „Istenünk, mindenki házáat és szükségéit csak te ismered, egyedül.”

„Ebben a liturgiában is kérjük Istent, hogy áldja meg a jelenlévőket, családjaikat, az egész Egyházat és az emberiséget” – mondta szentbeszéde végén Papp Miklós.

A prédikációt a házaspárok fogadalmának megújítása követte, majd egy-egy emléklapot adtak át a jubiláns házaspároknak. A szentmise után toronylátogatásra is lehetőség nyílt a székesegyházban.

Forrás és fotó: Szombathelyi Egyházmegye

Teljes odaadás és elfogadás

Szentmisével zárult az időügyi mentorok képzése Vácon

A PüspökVác Rendezvényközpont adott otthont a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) Családügyi Bizottsága által második alkalommal megszervezett „Melléjük szegődöm” országos időügyimentor-képzés záróhétvégéjének. A záró szentmisét Marton Zsolt váci megyéspüspök, az MKPK Családügyi Bizottságának elnöke mutatta be június 15-én, Szentháromság vasárnapján.

Ferenc pápának az idők támogatására szólító buzdítása, valamint a nagyszülők és az idős világnapjának bevezetése is arra hívja fel a figyelmet, hogy az idős embernek mind fizikailag, mind mentálisan szüksége van törődésre, gondoskodásra. A második alkalommal megtartott „Melléjük szegődöm” időügyi képzésre hét egyházmegyéből jelentkeztek érdeklődők, akik szeretnének részt venni egyházmegyék idősoratorációjában. Számukra különböző területeken, többek között plébániákon, kórházakban, idősok otthonában nyílik majd lehetőség az önkéntes munkára.

A tréning elsődleges célja azonban az, hogy az aktív időskort és az időskori értékek megélését támogatva hitben élő mentorokat képezzenek, akik helyben, az egyházközségekben szerveznek kis közösségeket, programokat; képesek támogató módon vezetni csoportos beszélgetéseket az életkorral járó kihívásokról, hitbéli kérdésekről, spiritualitásról. Különösen fontos, hogy az idők számára meghirdetett csoportokba be tudják vonni azokat is, akiket gyermekkorukban megkereszteltek, de később eltávolodtak az Egyháztól és a hittől.

A négyalkalmas tréning kidolgozása és vezetése Benkő Ágota, a Nagycsaládok Országos Egyesületének egykori elnöke, projektfelelős; Leleszi-Tróbert Anett Mária, a Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézetének egyetemi adjunktusa és Tóth András görögkatolikus pap, a Váci Egyházmegye spirituális, mentálhigiénés szakember nevéhez fűződik.

Eredményeik egy év elteltével már mérhetők: van olyan egyházmegye, ahol a képzésnek köszönhetően már több kórházi önkéntes, beteglátogató van; egy másikban időügyi referenssé neveztek ki egy diakónus házaspárt, amelynek tagjai együtt végezték el a tréninget; megint máshol összekapcsolták az idők generációját a fiatalokkal; és volt, ahol nagy sikerrel szerveztek programot *Magány nélküli nap* címmel az idősoknak – számolt be Kiss Mónika SSS, az MKPK Családügyi Bizottságának munkatársa.

a Szentháromság szeretetközösségét mintázó, idős embertársainkat segítő lelki támaszokká és örömforrásokká váljatok!” – buzdította a képzés résztvevőit a főpásztor.

*

Dohány László, a kurzus egyik résztvevője így nyilatkozott a záró hétvégét követően: „Korábban minden évben jártunk a Bíró László püspök által kezdeményezett családkongresszusokra, és dolgoztunk a Fokoláre Mozgalom Új Család Egyesületben. Így hallottunk a képzésről. Felmerült bennem: talán csak nők jelentkeznek egy ilyen képzésre, de örömmel láttam később, hogy hatan voltunk férfiak. Komoly felkészítést kaptunk. Nemcsak demográfiai kérdésekről, hanem arról is, hogyan működik az önkéntesség, milyen jogi szabályai vannak. A képzés során különböző bibliai történeteket játszottunk el, eseteket dolgoztunk fel szerepjáték formájában. Megismertük egymást, kapcsolatokat alakultak ki. Rengeteg olyan dolog került előtérbe, amivel korábban nem foglalkoztam. De mivel én is benne vagyok már ebben az időskori szakaszban, ezeket nekem is át kell gondolnom.

Az idősöket a mai társadalom kizárja az életből. Betegségről, halálról, elmúlásról senki nem akar hallani, csak az életerős, »topon lévő«

A zárónapon Kiss Ulrich SJ bemutatta nemrég megjelent, saját idősothoni tapasztalatait összefoglaló, *Hivatásom: öreg* című kötetét. „A történetek megerősítettek egy régóta dédelgetett tervemben: könyvet írni az öregségről, amely segítségével szolgálhat az idősoknak, hogy megtalálják helyüket a társadalomban” – mondta a jezsuita szerzetes pap.

Az időügyi mentorok képzése szentmisével zárult. Marton Zsolt váci megyéspüspök szentbeszédében emlékeztetett: „Ha a Szentháromságban az isteni élet lényege a teljes odaadás és elfogadás, akkor az emberi életnek is ez a törvénye. Minél inkább odaadjuk magunkat a másik embernek, annál inkább önmagunkra találunk. A Szentlélek segítsen benneteket, hogy

emberekről, akik termelnek, létrehozhatnak valamit. Ha azonban a hit fényében világítjuk meg a halált, akkor az nem végleges elmúlás. A halál előtti időszakban az üdvösségre készülhetünk fel. Nem vesztesség, hanem az örök életünk kezdete, a végtelen szeretettel való találkozás pillanata lesz.

Még átgondolásra vár, hogy mi a feleségemmel együtt mit tudunk tenni Gödöllőn és környékén az idősökért a jövőben. Őstől leszünk mindketten nyugdíjasok. Valamiféle gyakorlataink már van a korábbi évekből a szervezésben, úgyhogy nagy távolatnak nyílnak előttünk. Érdemes lesz jól kihasználni, hogy Isten szeretete rajtunk keresztül is működni tudjon.”

Forrás és fotó: Váci Egyházmegye

Példát, bátorítást adott

Örök nyugalomra helyezték Varjú Imrét

(Folytatás az 1. oldalról)

Harmai Gábor, a budapest-pestszentlőrinci Mária Szepplőtelen Szíve-főplébánia plébánosa, a Pestszentlőrinc-Soroksári Esperesküret helyettes esperese köszöntötte a gyászmisére egybegyűlteket: az elhunyt hozzátartozóit, tisztelőit, a paptestvéreket, a Jézus Szíve Nővérek Társasága képviselőit. Mint mondta, szomorú szívvel, de Isten iránti hálával is vagyunk itt, hogy búcsút vegyünk Imre atyától, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye legidősebb papjától, aki élete legvégéig hűségesen végezte szolgálatát, legutóbb éppen a pestszentlőrinci plébánián, ahol korábban húsz éven át szolgált.

Harmai Gábor megköszönte Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érseknek, Varjú Imre atya barátjának, hogy bemutatja a gyászmisét, elvégzi a gyászszertartást és hálát adott Istennek Imre atya életéért. Bábel Balázs érsek homíliájában úgy fogalmazott, hogy a gyázmise kifejezés helyett szívesebben nevezné a mostani szertartást „a rubinmisés Imre atya beérkezési miséjének”. Az Úrhoz érkezett, s mi érte imádkozunk.

A főegyházmegye mellett váci anyaegyházmegyéje is búcsúzott tőle – tette hozzá az érsek, majd elmondta: Varjú Imre talán az utolsó képviselője annak a nagy nemzedéknek, amelynek tagjai 1956-ban tanúságot tettek papi, keresztény küldetésükről, „nagyon nehéz időkben, a forradalom napjaiban és utána is”. Akik most itt vagyunk, barátai, tisztelői mindannyian ismerjük Imre atya akkori személyes történetét – folytatta Bábel Balázs –, hiszen, még ha nem is dicsekedett vele, élete végén elmondta, hogy azok között a papok között volt, akik a forradalom és sza-

badságharc idején a kórházakban segédkeztek, vitték a betegekhez a szentséget, valamint iratokat sokszorosítottak, ami ürügyet szolgáltatott az akkori politikai hatalomnak arra, hogy bebörtönözze. (A 2014-ben készült interjúnkban erről bővebben beszélt – a szerk.)

Az érsek rámutatott: „Isteni csoda, hogy amikor Varjú Imre érezte a hivatást, volt bátorsága papnak jelentkezni: 1951-et írtak, Mindszenty bíboros börtönben volt, Grósz érseket is abban az évben ítélték el, százával voltak szerzetesek a börtönökben, feloszlatták az egyházi iskolákat, mindennaposak voltak az Egyház elleni támadások a sajtóban, de tettelegesen is: betörték a plébániák ablakait, megszegyenítették a keresztény embereket.” Varjú Imre református gimnáziumba járt – emlékeztette a jelenlévőket az érsek –, s a tanára kérdésére megvallotta, hogy katolikus pap szeretne lenni (akkoriban nem beszélt még senki az ökumenéről),

majd a döbbsent „miért?”-re azt felelte, hogy boldog akar lenni, mert ő bizony boldog embereknek ismerte meg azokat a papokat, akik a példaképei voltak.

De miféle boldogság ez? – tette fel a kérdést Bábel Balázs, utalva a misén elhangzott evangéliumi szakaszra, Jézus boldogmondásaira. Kifejtette: az Úr Jézus a nyolc boldogsággal kezdte meg a tanítását, de olyan boldogságról beszélt, ami egészen más természetű, mint amit a mai átlagember annak tart. Nem élvezetekről van benne szó vagy jó közérzetről, hanem egészen másról, ami csak a hitben fogható fel. A hit paradoxona, amit Jézus kimond: „Boldogok, akiket az igazság miatt üldöznek, mert övék a mennyek országa” és „Boldogok vagytok, amikor gyaláznak és üldöznek titeket (...) Így üldözték a prófétákat is, akik előttek voltak”.

Az Apostolok Cselekedeteiben pedig azt olvashatjuk, hogy amikor a vezető apostolokat a főtanács elé idézték,

hogy ne tanítsanak Jézus Krisztusról, s ők azt mondták, inkább kell engedelmeskedni Istennek, mint az embereknek, akkor megbotozták őket. A szent író megjegyzi: „boldogan távoztak a főtanácstól, mert méltónak bizonyultak arra, hogy Krisztusért gyalázatot szenvedjenek”. Ez a magatartás csak a legmélyebb, legerősebb hitben fogható fel – mondta Bábel Balázs, s hozzátette: Imre atya is így volt boldog, vitte a kórházba a betegek kenetét és az Oltáriszentséget, a szeretet szentségét, Isten ajándékát, hogy segítsen: Krisztusért tette, és ezért szenvedett börtönt, megaláztatást.

Az érsek megvallotta: Nekünk, akik az 1960-as években indultunk a papságba, az ő nemzedéke példát és bátorítást adott. Megköszönöm ezt Imre atyának és az ő nemzedékének is.” Varjú Imre a börtönből szabadulva a tanyavilágba került, tanyasi iskolában taníthatott, „ott végezte a szolgálatát, az egyszerű emberek között, akik azután jó szívvel emlékeztek rá, s emlékeznek még napjainkban is” – folytatta Bábel Balázs. Később a palócok között szolgált, „s amikor meglátogattam őt, azt mondta, hogy sok tiszta szívű, őszintén hívó embert ismert meg a körükben”.

„Később Pestszentlőrincen is sokszor találkoztunk, megbeszéltük ügyes-bajos dolgainkat – emlékezett az érsek –, akkor is példa volt számomra a tetterekészsége, a helyzet-felismerése, az, hogy mindjárt lépett, amikor lehetett: hívta a kamillánusokat, a Jézus Szíve Nővéreket, hogy a keresztény-katolikus élet visszatérhessen arra a tájra, ahol korábban virágzott.” Azután eljött a rendszerváltozás, „és Imre atya folytatta munkás életét, a Mátyás-templomban nagy feladatok vártak rá.”

Bábel Balázs egy további epizódot is megemlégett barátságuk történetéből: „Rá jellemző, hogy amikor kineveztek érseknek, és éppen az Amerikai Egyesült Államokban tartózkodott, küldött nekem egy levelezőlapot, és azt írta: »Kíváncsi vagyok, hogy a Szentlélek továbbra is tartson meg normális embernek!«” Igaz szó ez – fejtette ki az érsek –, mert a pap legnagyobb erőnye, ha normális. De a norma nem a középszerűség, hanem Jézus Krisztus. Szent Pál írja az efezusiaknak: „töltsön el benneteket Jézus Krisztus lelkülete, hogy megtudjátok, mi a szélesség, hosszúság, magasság, mélység”, ő legyen a mérce a számotokra!

Imre atya nagy tisztelője volt a Fatimai Szűzanyának, és a Gondviselés úgy hozta, hogy éppen az ő ünnepnapján halt meg, és a Fatimai Szent Szűzről elnevezett templomban helyezik végső nyugalomra – tette hozzá Bábel Balázs, majd elbúcsúzott barátjától, paptársától, kérve az Urat, hogy fogadja be mint jó pásztor, és adjon részt neki abból a boldogságból, amit megígért, ott, „ahol már Isten letöröl a szemünkről minden könnyet”.

Ezután a Szűzanya pártfogó segítségét is kérte, hogy „ne csak őrizzük Imre atya emlékét, hanem kövessük is jó pásztori példáját.” Varjú Imrét a Fatimai Szűzanya tiszteletére épült budapest-soroksár-újtelepi Szent István király plébániatemplom altemplomában helyezték végső nyugalomra. A temetés után az elhunyt barátai, paptestvérei, tisztelői agapé keretében emlékeztek Varjú Imrere a plébániatemplom melletti közösségi házban.

Körössy L.
Fotó: Merényi Zita

Együttműködés a tehetséges fiatalokért

A Miskolci Egyházmegye is partner a képzésben

A miskolci Fáy András Görögkatolikus Technikum és Szakgimnázium és a sárospataki Tokaj-Hegyalja Egyetem hivatalosan is elindította közös turisztikai és vendéglátóipari technikusképzését, amely hosszú távon jelentős hatással lehet a régió szakember-utánpótlására és a fiatalok helyben tartására.

Az ünnepélyes aláírásnál jelen volt Kéri Szabolcs, a Tokaj-Hegyalja Egyetem rektora; Bialkó Mária, a Miskolci Egyházmegye Közfeladatellátó Intézményei Fenntartója igazgatója és Kondás Miklós, a Fáy András-középiskola igazgatója. Az eseményen részt vett Remenyik Bulcsú, az egyetem turizmus-vendéglátás tanszékének vezetője és Csatlósni Komáromi Katalin, az intézmény társadalmi kapcsolatokért felelős igazgatója is.

Az új képzési forma nem csupán elméleti tudást kínál a diákoknak, hanem lehetőséget nyújt arra is, hogy a program elvégzése után kreditbeszámítással folytassák tanulmányaikat a Tokaj-Hegyalja Egyetemen. A képzés során a hallgatók gyakorlati ismereteket szerezhetnek a turizmus és a vendéglátás területén, amely a térség egyik meghatározó ágazata. Kéri Szabolcs rektor az egyetem számára is nagy lehetőségnek nevezte az együttműködést, amelynek világi és spirituális oldala is van. Mint mondta, a technikusképzés elindítása révén a térségben élő tehetséges és fejlődésre nyitott fiatalok elérhető közelségben szerezhetnek színvonalas, nemzetközileg is helytálló tudást az egyetemen.

„Különösen nagy öröm, hogy egy egyházi fenntartású intézményrendszer és egy világi

intézményrendszer között jön létre ilyen gyümölcsöző együttműködés” – fogalmazott, és hozzátette: bár a Tokaj-Hegyalja Egyetem meglehetősen fiatal, tradíciói egészen a reformáció koráig és Comenius munkásságáig nyúlnak vissza. Comenius, bár a modern európai pedagógia megteremtőjeként tartjuk számon, a Morva Testvérek püspöke is volt.

Bialkó Mária igazgató szintén üdvözölte az együttműködés létrejöttét. A sátoraljaújhelyi Georgikon Görögkatolikus Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Technikummal és az edényi Szent János Görögkatolikus Gimnáziummal

már élő és hatékony kapcsolata van a sárospataki egyetemnek, s most a Fáy-középiskola csatlakozásával teljes körűvé vált az együttműködés. A benne részt vevő intézmények célja, hogy a jövőben egyre több tehetséges diákot segítsenek hozzá a térségben megszerezhető, versenyképes szaktudáshoz és a diplomához, anélkül, hogy el kellene szakadniuk a gyökereiktől.

Forrás és fotó: Miskolci Egyházmegye

Boruljunk le Isten előtt, hogy helytállhassunk!

Új rendtagokat avatott a Máltai Lovagrend

Úrnapján (június 22.) a budavári Nagyboldogasszony- (Mátyás-) templomban tartotta ünnepi szentmiséjét a Magyar Máltai Lovagok Szövetsége a Szuverén Máltai Lovagrend legfőbb patrónus szentje, Keresztelő Szent János születésének főünnepéhez kapcsolódóan.

A szentmise főcelebránsa Martos Levente Balázs esztergom-budapesti segédpüspök, a magyar máltai lovagok vezető káplánja volt. A szertartáson Jeney Gábor magisztrális káplán és Németh Gábor, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia titkára koncelebrált.

A rendtagok – lovagok és dámák – a kereszt vezetésével vonultak be a templomba, és helyet foglaltak a szentély két oldalán, a stallumban. Martos Levente Balázs püspök bevezető szavaiban külön köszöntötte az avatandó rendtagokat, akik Krisztus Szent Testének és Vérének főünnepén vállalták, hogy Krisztus titokzatos testének, az Egyháznak a küldetését életük odaadásával valósítják meg, a lovagrend patrónusa, Keresztelő Szent János támogatásával.

Az evangélium a csodálatos kenyérszaporításról szóló szakasz volt Szent Lukács könyvéből. Ebben a részben Krisztus tanít, gyógyít és táplálja a rászorulókat, megmutatva végtelen

hatalmát. Ezután került sor az avatásra. Felsohagytak a várományosok és a tanúk, majd a lovagrend magyarországi előjárója, Szabadhegy Kristóf a rend uralkodó nagymestere képviselőben felolvasta a határozatot, amely szerint a várományosok a Szuverén Máltai Lovagrend Rómában székelő nagymestere, Fra' John Dunlap és a Szuverén Tanács döntése alapján megkapják a rend köntösét és keresztjét, s ezzel a tagsággal járó hivatást és feladatot.

Ezután a jelöltek megerősítették elkötelezettségüket, hogy életüket példamutatóan élék az

Egyház tanítása és törvényei szerint, s erőiket a rend szolgálatába állítják, és hűek maradnak annak eszméihez.

Az avatást követően folytatódott a szentmise, végül az áldás és az elbocsátás előtt elhangzott a Máltai Lovagrend imája.

Forrás és fotó: Magyar Máltai Lovagok Szövetsége

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPENZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átvesszünk. Budapest VI., Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra.

TÁRSKERESŐ

DIPLOMÁS férfi társat keres 65 éves korig. T.:+36/30-628-9657

DIPLOMÁS, özvegy, aktív (nyolcvanhoz közel, 170 cm, 70 kg) hölgy lelki társat keres. T.: 06/30-493-4823

URNA

ÖRÖKÉRVÉNYŰ koporsó és urna elhelyezéséhez is alkalmas sírboltomat gyönyörű környezetben, a Gazdagréti Szent Angyalok-templom sírkertjében, külföldre költözés miatt 1,5 m Ft-ért átadnám. Érdeklődni: 06/20-497-0167

ÜDÜLÉS

NYARALÁSI LEHETŐSÉG Balatonfüreden, strandok közelében, kedvező áron. T.: 06/20-241-3585

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznál is. T.: 06/1-213-5726

IMAÓRA

Kútvolgyi Szűz Mária-engesztelőkápolna: engesztelő virasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltárizsentség előtt. 22 órákor szentmise. Cím: Budapest XII., Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István térig.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Üllői út 75–77.) szentségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órákor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén Erdő Péter bíboros celebrálásával papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikon a templom karitászcsoportjának szándékára, a harmadikon az imaláddába elhelyezett szándékokért imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (Budapest V., Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavirasztást tartunk Magyarországra, a magyarság lelki megújulásáért. 21 órákor mindig más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szív szándékára. Mindenkit szeretettel várunk! Imádkozzunk együtt!

Előpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 órákor kezdődő szentmisék után a kistemplomban beszélgetés az elhangzott homíliáról. Mindenkit szeretettel várnak. Bővebb információ: <https://www.varosmajoriplebania.hu/>

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órákor a budapest-belvárosi Nagybaldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

Szentmisét mutatnak be Mindszenty József bíboros boldoggá avatásáért a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba u. 5.) a következő napokon: 2025. július 7., hétfő, augusztus 6., szerda, szeptember 6., szombat, október 6., hétfő, november 6., csütörtök, december 6., szombat. A szentmisék 7 órákor kezdődnek.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (Leányfalu, Móricz Zsigmond út 141.): július 15-én 16 órától július 18-án 13 óráig Máriás Papi Mozgalom lelkigyakorlat. Hívőket is várunk! Július 31-én 18 órától augusztus 03-án 13 óráig Gál Péter atya lelkigyakorlata: „A gyógyító Jézus”. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

RÓZSAFÜZÉR-IMÁDSÁG

TÉRden álló férfiak rózsafüzér-imádsága lesz Budapesten, a Szent István-bazilika előtti téren. Időpontok: július 5., augusztus 2., szeptember 6., október 4., november 1., december 6., elsőszombati napokon 10 órától. Gyülekező 09.45 órától. A hívő férfiak együtt, térdén fohászknak a Szűzanya közbenjárásáért, az önanonosság megerősödéséért, szívbéli békéért, a kiengeztelődésért, a hitben való gyarapodásukért, az Istenhez való megtérésért, a férfitestvérek imádságban való megerősödéséért, valamint gyermekeinkért, családjainkért és egész imádkozó nemzetünkért. A szervezők kéri, hogy ahol imádkoznak bátor férfiak, jelezzék a sziveskzovetssegeimisszioja@gmail.com e-mail-címen, valamint küldjenek képet, összefoglalást, tanúságtételt, valamint imaszándékokat is.

BÚCSÚ

Vértessomlón Sáriós Boldogasszony-búcsú lesz a kegytemplomban. 2025. július 05-én a 18 órákor kezdődő előesti szentmisét Székely János szombathelyi megyéspüspök celebrálja. Július 6-án 9 órákor gyülekezés a faluban lévő kápolna előtt, 9.30 órától körmenettel kezdődik az ünnepi szentmise, melyet Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök mutat be. 11.30-tól hálaszívek, gyermekeket váró és hordozó családok megáldása, 13 órától litánia, 14.30-tól a Vértessomlói Zeneiskola növendégeinek fellépése, 15 órától a Várgesztesi, Környei és Vértessomlói Dalkör előadása, 15.30-tól Vértessomlói Német nemzetiségi Gyermektánc-csoport fellépése, 16 órákor a Sósikúti Ifjúsági Zenekar koncertje lesz. 17 órától Kajtar Edvárd egyetemi docens előadása, 18 órákor kezdődő záró szentmise, melyet Mecsis Richárd újmisése celebrál. A rendezvényre a belépés ingyenes, minden érdeklődőt szeretettel várnak.

A pálos rend kegyhelyén, Petőfiszállás-Pálosszentkúton július 12-én, szombaton 10 órától tartják az idei motoros búcsút, a MotorkerékPálosok szervezésében. A motoros búcsún való részvétel ingyenes, de adományokat elfogadnak a szervezők, és előre is hálásan köszönik.

Szent Anna-búcsú lesz a **budapest-felsővízvárosi Szent Anna-plébániatemplomban** (Budapest I., Baththány tér 7.) 2025. július 27-én, vasárnap 11 órától ünnepi szentmisével, melyen felhangzik: Franz Schubert (1797-1828): *G-dúr mise* D. 167, Kyrie, Gloria, Sanctus, Benedictus, Agnus Dei. A zenei szolgálatot a Szent Anna-templom énekesei adják. Szólisták: Kovács Viola (szoprán), Buda Sára (alt), Katona Tamás (tenor), Cser Ágoston (basszus), művészeti vezető: Balasi Barnabás

SZAKIRÁNYÚ KÉPZÉS

A Brenner János Hittudományi Főiskola hitéleti szakokon képez diplomásokat, ezért a jelentkezők felvételéről saját felvételi eljárás keretében dönt. Győrben és Szombathelyen az alábbi szakirányú továbbképzésekre lehet jelentkezni:

Katolikus oktatás és nevelés területen pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szak Jelentkezési határidő: 2025. augusztus 31.

Hitéletre nevelés az óvodában szakterületen pedagógus szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szak Jelentkezési határidő: 2025. augusztus 25.

Hitoktató mentor szakirányú továbbképzési szak Jelentkezési határidő: 2025. augusztus 23.

Vallásturisztikai szakember szakirányú továbbképzési szak Jelentkezési határidő: 2025. augusztus 23.

Keresztény nevelés értékei szakirányú továbbképzési szak Jelentkezési határidő: 2025. augusztus 23.

A szakirányú továbbképzésekre a jelentkezési határidő: 2025. augusztus 23., szombat. A jelentkezési lap letölthető és bővebb tájékoztatás található a képzésekről a főiskola honlapján: <https://bjhf.hu/foiskola> Érdeklődni a +36/96-313-055-ös telefonszámon hétköznap 8-16 óra között; e-mailben a tanulmanyiosztaly@bjhf.hu címen lehet.

FOTÓPÁLYÁZAT

A Katolikus Szeretetszolgálat 75 éves jubileuma alkalmából országos fotópályázatot hirdet diákoknak „IDŐ (s) KOR” címmel „A legkisebbektől a legidősebbekig” mottó jegyében. A pályázat célja: olyan alkotások beküldésére buzdítanak a szervezők, amelyek a Katolikus Szeretetszolgálat misszióját, értékeit, az emberi élet értékeit és örömeit mutatják be fotókon keresztül.

Beküldési határidő: 2025. szeptember 30. A zsűrizés határideje: november 14. Az eredményhirdetés várható időpontja: november 17. Az ünnepélyes díjátadó várható időpontja: december folyamán. A pályázatra való nevezés és az azon való részvétel ingyenes. A pályázat célja, hogy a Katolikus Szeretetszolgálat 75 éves jubileuma alkalmából kreatív, új, nyitott, friss szemlélettel ugyanakkor méltón és szeretettel tudják bemutatni a Szeretetszolgálat tevékenységi köreiben megjelenő alapvető emberi értékeket. További részletek és a jelentkezési dokumentumok megtalálhatók a Katolikus Szeretetszolgálat oldalán, <https://szeretetszolgalat.hu>

KOLLÉGIUM

A Brenner János Hittudományi Főiskola két kollégiuma (Szent László Kollégium, Győr - Széchenyi István Egyetem Hege-dűs Gyula Kollégiumában 50 férőhellyel, a Brenner János Hittudományi Főiskola kollégiuma, Győr – 35 férőhellyel) felvételt hirdet. Célunk, hogy a keresztény fiatalokat kollégiumi elhelyezéssel segítsük az egyetemi tanulmányaik alatt. A főiskola vezetése alatt álló két kollégiumba hívó vagy hitre nyitott fiatalokat várunk, akik szívesen lennének egy szellemi-lelki értelemben is igényes közösség tagjai. Bővebb információk a főiskola honlapján a kollégiumok menüpont alatt találhatók. Kérdések esetén szívesen állunk rendelkezésre a 06/96-313-055-ös telefonszámon, valamint a szakkollegiumok@bjhf.hu internetes elérhetőségen. Jelentkezési határidő: 2025. augusztus 3.

A miskolci Görögkatolikus Roma Szakkollégium felvételt hirdet. A szakkollégium azok jelentkezését várja, akik felsőoktatási képzésben vesznek részt: roma nemzetiségűek vagy hátrányos helyzetűek; akik érdekelnek a közösségi és szakmai programok; akik nyitottak a roma kultúrával kapcsolatban. A szakkollégium a következőket kínálja: ösztöndíj: havonta akár 90 ezer forint; modern kollégium: 2-3 ágyas szobák, közösségi terek, két jól felszerelt konyha, kápolna; mentorprogram: felzárkóztatás és hátránykompenzáció a nehezebb tantárgyakból; közösségi és hitéleti programok: beszélgetések, sportolás, játékok; ingyenes eszközhasználat: fénymásolás, laptop- és kerékpárkölcsönzés.

A jelentkezéshez szükséges: kitöltött jelentkezési lap, motivációs levél, fényképes Európasp önéletrajz, lelkészi ajánlás. Jelentkezési határidő: augusztus 11.

A jelentkezési szándékot e-mailben vagy telefonon lehet jelteni, és a szakkollégium elküldi a jelentkezési lapot. Elérhetőségek: e-mail: gkciganyszakoli@gmail.com; telefon: 06/30-723-1005; honlap: <https://www.gkc-szakkoli.hu/>

KIÁLLÍTÁS

Elegancia és hagyomány – A tihanyi bencések a füredi Anna-bál két évszázadában címmel időszak kiállítását tekint-hetnek meg az érdeklődők a Tihanyi Bencés Apátsági Múzeum Galériájában, a rendes látogatói útvonalon június 15-től augusztus 31-ig. 2025-ben ünnepi megalapításának 200. évfordulóját az Anna-bál. A bál évfordulója alkalmából a Tihanyi Bencés Apátság, a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, a Herendi Porcelánmanufaktúra és Balatonfüred Város Önkormányzata közös vándorkiállítással és forráskiadvánnyal készül a megemlékezésre; továbbá az apátság múzeumának modern galériájában bővített, tárgyakkal gazdagított tartalmú kiállítással találkozhat a látogató.

„**Bogács és lilium – Magdolnák virágai**” címmel kiállítás nyílt a veszprémi várnegyedben a Birő-Giczey Ház freskós termeiben június 21-én, a Múzeumok Éjszakáján. A tárlat hétfő kivételével

TÍZÉVES A MAGYAR KURÍR FOTÓÁGAZATA

SZENT PILLANTÁSSAL

CÍMMEL NYÍLT TÁRLAT

MERÉNYI ZITA és LAMBERT ATTILA
FOTÓIBÓL

SZOMBATHELYEN,
A MARTINEUM FELNŐTTKÉPZŐ
AKADÉMIA NAGYTERMÉBEN
(KÁRMELITA UTCA 1.)

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ:
2025. MÁJUS 20. – JÚLIUS 15.

NAGY ZARÁNDOKLAT
LA SALETTE, LOURDES, SANTIAGO, FATIMA
aug. 29 - szept. 7. | 10 nap | 649.900 Ft/fő
MEDJUGORJEI ZARÁNDOKLAT
szeptember 10-14. | 5 nap | 149.900 Ft/fő
FATIMAI ZARÁNDOKLAT
szeptember 17-22. | 6 nap | 439.900 Ft/fő
ZARÁNDOKLAT MEDJUGORJÉBA
október 2-5. | 4 nap | 119.900 Ft/fő
MÁRIARADNAI BÚCSÚ
DÉL-ERDÉLYI BARANGOLÁSSAL
október 6-8. | 3 nap | 99.900 Ft/fő
FATIMAI ZARÁNDOKLAT
október 15-20. | 6 nap | 459.900 Ft/fő
ZARÁNDOKLAT LENGYELORSZÁGBA
október 17-21. | 5 nap | 179.900 Ft/fő
MEDJUGORJEI ZARÁNDOKLAT
október 22-26. | 5 nap | 149.900 Ft/fő
SZENTÉVI ZARÁNDOKLAT RÓMÁBA
november 12-16. | 5 nap | 399.900 Ft/fő
ADVENTI ZARÁNDOKLAT RÓMÁBA
december 3-7. | 5 nap | 349.900 Ft/fő
VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA
+36 20 500 5050
www.viasacra.hu

TRADICIONÁLIS
HARANGOK ÖNTÉSE

GOMBOS MIKLÓS ÉS FIA, FERENC

Ref.: www.harangontes.hu

Cím: 2162 Órbottyán, Dózsa Gy. u. 3., Pf. 10.
Mobil: +36 30 948 9575 | +36 30 728 8161
Tel.: +36 28 360 170
E-mail:
gombosmi@harangontes.hu | info@harangontode.hu

Ünnepi üzenetküldő
Köszöntse szeretteit az Új Ember
hasábjain!

Üzenjen névnap, születésnap,
házassági évforduló alkalmából,
küldje meg gratulációját gyermek születéséhez,
sikeres vizsgához vagy más örömteli pillanathoz!

Rövid üzenetében küldje el az ünnepelt nevét és a települését, ahol él,
az aprohirdetes@ujember.hu címre.

Levelében, kérjük, adja meg a pontos nevet és címet, melyre kiállíthatjuk számlánkat.

Egy üzenet díja 3000 Ft, amit átutalással vagy csekken tud befizetni, a befizetés beérkezése után sorait legközelebbi lapszámunkban megjelentetjük.

Ünnepeljen velünk – várjuk jelentkezését!

mindennap megtekinthető: keddtől péntekig 17–19 óráig, valamint szombaton és vasárnap 10–19 óráig. A Veszprémi Érsekség történetének egyik legjelentősebb eseményét, Bódi Mária Magdolna boldoggá avatását ünnepi ebben az évben. A lilomos vértánú névadó szentjének, Mária Magdolna életének eseményeit bemutató műtárgyakat nézve közelebb kerülhetünk Bódi Magdi és Szent Mária Magdolna titkaihoz.

PROGRAMAJÁNLÓ

A Pogány Madonna nyomában a Tihanyi Bencés Apátságban. 1981. május 28-án mutatják be a hazai mozikban A Pogány Madonna című kultikussá vált filmet, amelynek tihanyi apátságbeli forgatási helyszíneit Bujtor Balázs hegedűművész-koncertmester és barátai, valamint Barkó Ágoston tihanyi bencés atya vezetésével járhatják be az érdeklődők augusztus 11-én, hétfőn, illetve 18-án, hétfőn 14 órától 15.45-ig, 16 órától 17.45-ig. Meglepetések: rendőrségi Lada, makettek a filmből, étel- és italkóstoló a Bujtor-filmek gasztronómiájából (Hungária Extra Dry, barackpálinka, kacsamájás zsíroskenyér, retro fasírt Piros Arannyal...). A program időtartama 100 perc. Gyülekező: a kezdési időpont előtt 10 perccel a templom melletti látogatóközpontban.

A THESAURUS című program keretében betekintés nyílik a Tihanyi Bencés Apátság könyvtárába és szobáiba augusztus 22-én és 29-én, pénteken 16 és 17.30 óra között. A séta keretében – a hagyományos tihanyi apátsági látóvalok mellett: a bemutatkozó film, a barokk templom és a helyreállított Királykripta – a monostor máskor nem látogatható részében a szerzetesek könyvtárát és

annak néhány értékes darabját mutatja be Gál Sámuel testvér. A program időtartama: 90 perc. Gyülekező a kezdési időpont előtt 10 perccel a templom melletti látogatóközpontban. Utána bepílanhatnak az apátság 2020 és 2024 között történt felújítása során helyreállított Királyszobába és az Apáti szobába. A Királyszobában töltötte utolsó magyarországi apjait hazánk utolsó uralkodója, IV. Károly és felesége, Zita királyné 1921 őszén. Az Apáti szoba 1950-ig a Tihanyi Apátság előjáróinak fogadó- és lakószobája volt, szép kilátással a Badacsonyra és a naplementére. Minden érdeklődőt szeretettel hívnak és várnak!

FESZTIVÁL

A Pannonhalmi Főapátság fesztiválján, az Arcus Temporum – találkozás, közösségi élmény, harmónia, béke, zene, irodalom, képzőművészet és spiritualitás – mindez egy helyen. A bencés szerzetesközösség augusztus 22–24. között arra hívja a vendégeket, hogy a hegy tetején, a falakkal körülvett „városban” és kertben találkozzanak egymással, a művészekkel, önmagukkal, Istennel és a kultúrával. A Pannonhalmi Főapátság és az Arcus Temporum hívószava idén a kert, amire a zenei és egyéb programok is reflektálnak. A háromnapos fesztiválon csaknem harminc zenei, irodalmi, képzőművészeti és spirituális programmal várják az érdeklődőket. Az Arcus Temporum fesztiválon mindenki újra rátalálhat ezekre az elveszett imákra, az ezeréves falak között, a zene, az irodalom, a képzőművészet és a spiritualitás világában elmerülve, a világ zaját lecsendesítve. Részlet a program: www.arcustemporum.com

Minden idők legnagyobb szerelmi történetéről

Michael Wallace Banach apostoli nuncius mutatott be szentmisét Nyíregyházán

Úrnapja, Krisztus szent teste és vére ünnepén, június 22-én Michael Wallace Banach érsek, magyarországi apostoli nuncius mutatott be szentmisét Nyíregyházán, a Magyarok Nagyasszonya-társszékesegyházban.

A szentmisén koncelebrált Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök; Szocska Ábel, a Nyíregyházi Egyházmegye megyéspüspöke; Bosák Nándor emeritus debrecen-nyíregyházi megyéspüspök; José Antonio Rodríguez Garcia, a Szent-szék magyarországi nagykö-

vetségének első beosztottja; Lápossy Péter, a nunciatúra titkára; Németh István püspöki titkár, valamint az egyházközség lekipásztorai. A szentmise elején Palánki Ferenc megyéspüspök köszöntötte az apostoli nunciust.

Michael Wallace Banach homíliájában elmondta, hogy a szentmise során elhangzó szavak csodát, rendkívüli ajándékot hirdetnek, és mi is részesei vagyunk ennek. A szentáldozásban Jézus nekünk adta a maradandó ajándékot: testét és vérét, lelkét és istenségét. Egy amerikai püspököt idézve hozzátette, minden idők legnagyobb szerelmi története

egy kis fehér osztyában rejlik. Nem tehetünk tehát mást, mint hogy térdre borulunk. Ma ezen az ünnepen örvendeztünk annak, aki valóban ez az ajándék, aki továbbra is ajándékozza önmagát. Jézus, aki önmagát, valódi jelenlétét a sebzett és szenvedő világnak adja.

A szentmisén a zenei szolgálatot az egyházközség szkölája látta el Soltész Béla kar-

nagy vezetésével. Az úrnap szentmise a hagyományoknak megfelelően a szokásos útvonalon megtartott belvárosi körmenettel folytatódott, amelyen közel ezer ember vett részt és tett együtt tanúságot. Az ünnepen a hagyomány szerint az elsőáldozó gyermekek is részt vettek, és az úrnap körmeneten virágszirmot szórta az Eucharisztia elé.

Forrás és fotó:
Debrecen-
Nyíregyházi
Egyházmegye

(Folytatás az 1. oldalról)

Országos, valamint tizenhat egyházmegyei táborában idén is négyezer rászoruló gyermeket üdültet a Katolikus Karitás. Balatonakaliban a strandoláson és a vízparti programokon kívül – mint általában a karitásztáborokban – fejlesztő- és sportfoglalkozásokat is tartanak a gyerekeknek.

Látogatásunkkor megtudtuk, hogy az előző héten a Veszprémi Főegyházmegye területéről, Lesenceistvándról és Zalavégreől érkeztek gyerekek a táborba. A legkisebb nyolc, a legnagyobb tizenhárom éves. Szalontai István pókaszepetki plébános, karitászmunkatársak és más segítők vezették a hétfőtől péntekig tartó turnust.

Balatonakaliban a fiatalokat idén egy újonnan kialakított étkező és közösségi tér fogadta, melyet a karitás előző országos igazgatója, Écsy Gábor kezdeményezésére alakítottak ki. Szabó Márton tervei nyomán, a Simi-Ép Kft. kivitelezésében valósult meg a fejlesztés Simon Zoltán ügyvezető kivitelező és Nagy Norbert kivitelező, Forgács József műszaki koordinátor részvételével.

Reggel a gyerekek kis műsorral készülődtek az ünnepre. Labdás és ügyességi csapatjátékokat játszottak Kovács Tiborral és Böröcz Petrával, akik a Felzárkózó települések program mozgó játszótér kisbuszával érkeztek, és még egy hatalmas ugrálóvárát is hozták magukkal.

A Vár a nyár! program megérkezett Fekete Szabolcs Benedek szombathelyi segédpüspök, a Katolikus Karitás püspök elnöke; Zagyva Richárd, a szervezet országos igazgatója; Écsy Gábor korábbi országos igazgató; Klaus Höhn, a szervezet németországi jószolgálati nagykövete; Téglásy Pál, a Karitatív Tanács titkára a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkárságáról; Lőrincz Pál, a Katolikus Karitás lelki igazgatója; Ghicz László, a Veszprém-Főegyházmegyei Karitás igazgatója, valamint a főegyházmegyei szervezet lelki igazgatója, Szi-jártó László.

„Minden meséhez kell egy mesélő és kellene szereplők – fordult a gyerekekhez az ünnepség kezdetén József Imre, a Katolikus Karitás országos igazgatóhelyettese. – Egy történetet szeretnék elmesélni nektek, amiben mi vagyunk a főhő-

Ahol bárki mesehős lehet

Megnyitotta nyári gyermektáborait a Katolikus Karitás

sök. Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy karitásztáborhely Balatonakaliban, ahol a nyár nemcsak az iskolai szünetet jelentette, hanem együtt töltött napokat, új barátságokat, puha párnákat, futkározást, mosolyt és egy biztonságos helyet azoknak is, akiknek talán kevesebb jut belőle a világon. Ma, ezen a különleges napon felnőttek és gyerekek együtt megnyitunk egy új kalandot, amely nem más, mint a Vár a nyár! programsorozat.”

Zagyva Richárd, a szervezet országos elnöke elmondta: „Ezek a táborok sok-sok évtizeddel ezelőtt azért jöttek létre, hogy minél több gyerek el tudjon jutni nyaralni akár ide, a Balaton-partra, akár az ország egy másik részébe, vagy a plébániák és a karitásztérmények különböző táboriba. Idén négyezren táborozhatnak.” Beszéde végén ezekkel a szavakkal fordult a gyerekekhez: „A mosolyotok és a kíváncsiságotok, az összefogásotok

zott ismét a mesékre utalva József Imre, majd Téglásy Pál és Zagyva Richárd átadták a gyerekeknek a „tarisznnyakat”, azaz a hátizsákokat, amelyekben sapka, társasjáték, buborékfúró kapott helyet.

Ezután útra kelve, „az Óperencián túli üvegpalotát meglátogatva” átvonultak a gyerekek az ebédlő bejáratához, ahol Forgács József műszaki koordinátor arról mesélt nekik, hogyan épült fel az ebédlő fából, téglából,

a tető, a világítás és a padlóburkolat is.

Ezután Klaus Höhn átadta a Szent Erzsébet Egyesület nagylelkű ajándékát, kétmillió forintot, mellyel a karitás nyári táborait támogatják. A gyerekek kitörő tapsal köszönték meg az adományt. A németországi jószolgálati nagykövet egy további ajándékkal is előállt, melyet Zagyva Richárdnak, a szervezet országos igazgatójának nyújtott át, ezekkel a szavakkal: „Egy nagy nyájat kell felügyelnie. Ezt a botot magam készítettem neki, középkori ihletésű.” Zagyva Richárd megilletődötten csomagolta ki a hatalmas, gyönyörűen megmunkált, faragott pástort, amelynek az egyik vége háromágú, a másik végébe pedig a neve van belevésve.

Fekete Szabolcs Benedek püspök ezután a gyerekekkel együtt elimádkozta a Miatyánkot, majd megáldotta az új ebédlőt és közösségi teret: „Különös hálával fordulunk most feléd, amiért megajándékoztad ezeket a gyerekeket a felújított közösségi teremmel és étkezővel, ahol rendszeresen összegyűlhetnek tanításod mélyebb megismerésére, közösségük erősítésére, a baráti kapcsolatok elmélyítésére. Legyen itt mindig testi-lelki egészség, az isteni törvények tisztelete, az erőnyek diadala, jóság, szelídség, türelem, alázat és hálaadás.”

„Gyerekek között mindenki megfiatalodik kicsit – fordult hozzánk Fekete Szabolcs Benedek püspök, amikor a táborról kérdeztük. – Nagyon örülök, hogy a megnyitóünnepségbe a gyerekek is bekapcsolódhattak énekel, imádsággal. Ők még őszinték, láttam az arcukon, hogy örülnek és boldogok. Egy papi, püspöki szívet meg tud dobogtatni, hogy jól érzi itt magukat, felszabadultak és hálásak” – mondta, majd egy másik gondolatát is megosztotta velünk: „Állatbarát vagyok, de látom, hogy az állatokat támogató alapítványok az egyszázalékos kampánnyal sokkal több pénzhez jutnak, mint azok a szervezetek, amelyek gyermekek megsegítésére gyűjtenek. A mi karitásalapítványunk az iskolakezdést is igyekszik megkönnyíteni ezekből az adományokból,

de jó lenne bővíteni azoknak a helyszíneknek a számát is, ahol gyerekeket tudunk táboroztatni, lehetőleg vízközelben. Örölnék, ha az ország más szép helyein is táborokat létesíthetnénk” – mondta a karitás püspök elnöke.

Écsy Gábor az étkező felújításához kapcsolódóan arról beszélt, hogy mióta a tábort átvették, minden évben sor került valamilyen felújításra. Tavaly a házak tetőszerkezetét és a nyílászárókat újították meg, most pedig az étkezésre és a közösségi programokra szolgáló épületet.

Zagyva Richárd, a Katolikus Karitás országos igazgatója elmondta, hogy az egyházmegyei táborokban több mint háromezer gyerek pihenhet. „Ez a tábor tíz turnusban közel ötszáz fiatal fogad. Ide főleg Magyarországról érkeznek gyerekek, de fontos a határonkon túli magyar közösségek, főként a kárpátaljaiak fogadása is, hiszen ők nehezebb életkörülményben vannak a háború miatt. Az egyházmegyei karitászközpontok szervezésében és közvetlenül az országos karitászközpont felzárkóztató programján keresztül is érkeznek ide fiatalok az Ormánságból, Heves és Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyéből.” A nyári táborokhoz szükséges anyagi forrás összefogás eredményeként áll a karitás rendelkezésére. „Klaus Höhn már húsz éve támogatja a Katolikus Karitást Németországból. Jószolgálati nagykövetségünk fogadtuk, rendszeresen segíti a munkánkat szállítványokkal, adományokkal. Most adománygyűjtést indított a tábor javára, és elhozta nekünk ezt a kétmillió forintnyi összeget, sőt még egy saját maga által faragott botot is kaptam tőle, ami nagyon sokat jelent nekem. A köztünk lévő kapcsolat túlmutat az adományozáson. Ő szívből, és lehet mondani, barátsággal támogat minket, aminek sok jelét adta korábban is” – osztotta meg velünk gondolatait Zagyva Richárd.

A Katolikus Karitás a nyár folyamán is örömmel fogadja a szündefei programok megvalósulását támogató felajánlásokat. A táboroztatáshoz a 1356-os adományvonalon keresztül hívásonként 500 Ft-tal lehet hozzájárulni. A karitasz.hu oldalon online adományozásra is lehetőség van.

Vámossy Erzsébet
Fotó: Vermes Tibor/
Katolikus Karitás

adja meg a munkánk értelmét. Amikor látjuk, hogy itt játszótok az ugrálóvárban, az udvaron, vagy vidáman mentek a strandra, azt érezzük, hogy minden évben még szebbé kell tennünk a tábort. Vigyetek haza sok nevetést, új barátokat, és igyekezzetek szeretettel figyelni egymásra, olyan karitászosan! Kalandra fel!”

A táborozók izgatottan találgatták, mi lehet a dobozokban, mi az a meglepetés, amit a karitás munkatársai kihelyeztek az asztalokra. „A hősök is kapnak egy tarisznnyát útravalóval, iránytűvel” – fogalma-

reményből és elkötelezettségéből. Mint mondta, Écsy Gábor kezdeményezte az átalakítást, hogy egyidejűleg két rendezvényt is tudjanak tartani itt. A főzőkonyhára nem volt már szükség, hiszen a meleg ételt Zánkáról hozzák, nem itt készítik. Így két nagy termet tudtak kialakítani, harmonikaajtóval elválasztva. A nyolcvan négyzetméteres helyiség a közös játékokon kívül további képzéseknek, megbeszéléseknek is helyet adhat, és hatvan négyzetméternyi terület áll rendelkezésre az étkezésre. Az átalakítás során megújult

HÍREK KÉPEKBEN

• „A reménység Istene töltsön el titeket!...” (Róm 15,13) mottóval rendezik meg a Kárpát-medence katolikus magyarságának találkozóhelyéül szánt Hálótábort. Az immár 24. Háló-tábornak az Eger közeli Felsőtárkány ad otthont augusztus 3. és 9. között. Jelentkezni a szabad helyek erejéig lehet a www.halo.hu honlapon.

• **Angliai delegációt fogadott** június 20-án a Pannonhalmi Bencés Gimnázium: az iskola egykori diákjára, Sir Radda György világhírű biokémikusra, az MRI képalakító-vizsgálat kidolgozójára emlékeztek családjá és egykori oxfordi munkatársai körében. A delegáció tagja volt Irene Tracey, az Oxfordi Egyetem rektora (vice chancellor); Myles Allen klímatudós, az Oxfordi Egyetem professzora, valamint Radda György két gyermeke, Ann és Jonathan Radda.

• **A 2024/25-ös tanév nyári záróvizsga-időszakában** hatvanheten kaptak diplomát a nyíregyházi Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskolán. A jubileumi, 75. tanévet ünnepi vecsernyével, valamint tanévzáró és diplomaosztó ünnepséggel zárták június 22-én.

Finom, gyors és megfizethető

Napi menüt kínáló Refektórium az esztergomi Prímás Pincében

Az esztergomi Prímási Pince megnyitását 15. évfordulóját ünnepelték június 21-én. A születésnap alkalmából pedig megnyitott a napi menüt kínáló új egység, a Refektórium, melyet Martos Levente Balázs esztergom-budapesti segédpüspök áldott meg.

Nyit a város legújabb menzája – adta hírül az esztergomi Prímási Pince. A Refektórium-ban finom, házias ételeket kínálnak, menzai áron. Mindössze 1890 forintért változatos menüvel várják a vendégeket (vegetáriánusokat is) egyedülálló környezetben, a törtenelmi Prímás Pincében. Nyitva: hétfőtől péntekig 11-től 14 óráig. További információ a Refektórium – Kávészó és Menza Facebook-oldalán és honlapján.

Forrás: Esztergom-Budapesti Főegyházmegye
Fotó: Merényi Zita

Az élet ajándék

Riportfilm az aranymisés Erdő Péter bíboros, prímásról

Erdő Péter bíboros, prímást ötven évvel ezelőtt, 1975. június 18-án szentelte pappá Lékai László. Ebből az alkalomból Zsuffa Tiünde író, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye sajtófőnöke és Kuzmányi István diakónus, a Magyar Kurír-Új Ember igazgató-főszerkesztője Az élet ajándék címmel riportfilmet készített, melyben többen is méltatják az ünnepelt személyét, érdemeit.

A meglepetésként készült filmet az aranymisét követő délután, június 28-án vetítették le a prímási palotában. Az eseményen Erdő Péter mellett a munkatársak és a rokonok, illetve a filmben megszólalók vettek részt.

A riportfilmben a megszólalók sorát Michael W. Banach érsek, apostoli nuncius nyitotta meg, aki szívből jövő jókívánságait fejezte ki Erdő Péternek pappá szentelése 50. évfordulója alkalmából. Felidézte: 1976-ban találkozott először Erdő Péterrel, majd később a Pápai Gergely Egyetemen, amelynek kánonjogi karán a kánonjog professzora lett, az egyházjog forrásairól tartott előadásokat.

Martos Levente Balázs, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye segédpüspöke, a Központi Papnevelő Intézet rektora felidézte: a hetvenes

években ötven-hatvan papnövendék készült a papi életre az ország egyházmegyéiből, köztük Erdő Péter. Különleges időszak volt ez, a II. Vatikáni Zsinat után a papnövendékek élénken figyelték az Egyházban lezajlott változásokat. Az akkori „briliáns diák”, akit már gyermekkorától kezdve kivételes igényesség jellemzett, egész életére magába szívta a teológia és benne a jogi tanulmányok iránti szeretetet, ami mindmáig elkísérte.

Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek elmondta: szeminarista koruk óta ismerik egymást Erdő Péterrel. Akkoriban kezdték el az új Liturgia Horarum végzését, a breviáriumot, „ő tanított arra, hogyan kell végzni”. Később, amikor Bábel Balázs a központi szeminárium spirituális lett, Erdő Péter pedig ott tanított, folytatódott a barátságuk. Amikor Erdő Pétert kinevezték székesfehérvári segédpüspökké, Bábel Balázs azt mondta az édesanyjának: „Itt van a következő bíboros.”

Veres András győri megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke felidézte: 1999. október 22-én közölte vele a hírt a nuncius, hogy Szent II. János Pál pápa püspökké nevezte ki őt és Erdő Pétert. Mindkettejük szentelése 2000. január 6-án került sor Rómában, a Szent Péter-bazilikában.

Ternyák Csaba egri érsek 1986-ban ismerte meg jobban

Erdő Pétert, aki Rómában akkoriban kezdte meg a professzori szolgálatát, ő pedig az ottani tanulmányait. A Pápai Magyar Intézetben laktak. A közös étezesek gyakran hosszúra nyúltak, mert Erdő Péter nagyon tud és szeret is mesélni, nemcsak a saját hivatásáról, hanem sok minden másról is. Azért szerették őt, mert univerzális látásmódot képviselt és adott át. Tudós embernek ismerték meg, aki új szempontokat visz a felvetett témákba. Ami különösen rokonszenves a bíborosban, az a közvetlensége és embersége.

Gájer László docens, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karának tanácskezelője kifejtette: Erdő Péter tanári működésének kezdetén, 1983-ban jelent meg az új *Egyházi törvénykönyv*, és ő kötelességének érezte, hogy magyarra fordítsa, magyar-

komoly szakmai és személyes tekintélyre tett szert nemcsak itthon, de külföldi egyetemeken és a vatikáni körökben is.

Berta Tibor tábori püspök kiemelte: a bíboros, prímásnak nagyon nagy szerepe volt abban, hogy a Magyarországi Katonai Ordinariátus 1994-ben létrejöhetett, hiszen az ő jogi tudására és felkészültségére volt szükség ahhoz, hogy az ordinariátus alappilléreit le tudják rakni, egyházi és állami szinten egyaránt. Később is az ő segítségével kellett ahhoz, hogy az ordinariátus statútuma rendben legyen, és a Katolikus Tábori Püspökség megfelelően tudjon működni.

Mohos Gábor esztergom-budapesti segédpüspök, a budapesti Szent István-bazilika plébánosa szerint a bíboros, prímás mindig odafigyelt a dolgok részleteire, illetve nagy összefüggéseikben is látta, látja azokat. Erdő Péter mellett megtanulta: minden eseményt rögtön európai, világegyházi léptékben nézzünk. Maradandó élményt jelentett számára, hogy mellette lehetett az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus szervezésében.

Fábray Kornél esztergom-budapesti segédpüspök Erdő Péter bátorságát emelte ki: a bíboros 2007-ben maga kérte, hogy négy nyugat-európai ország fővárosa után legyen Budapest a városmisszió. Rendkívül fontosnak tartotta, hogy evangelizáljunk, hiszen

az Egyháznak az a küldetése, hogy adjuk tovább az örömhírt.

A riportfilmben megszólal még Sülle László érseki általános helynök, Kovács Zoltán mariológus, Török Csaba, az esztergomi bazilika plébánosa; Szalai Katalin, az Esztergomi Főszékesegyházi Könyvtár igazgatója és Depaula Flavio, Ervin Gábor vértanú pap boldoggáavatási folyamatának posztulátora.

A méltatásokat meg-megszakították a bíboros, prímás gondolatai. Az aranymisés főpásztor elmondta: nincs fontosabb annál, mint segíteni az embereket abban, hogy ők is megtalálják a hivatásukat, amely az örök boldogságra szól, mert ettől a remény vallása a kereszténység. „Az ember nem tesz semmit a maga erejéből. Mi nem terveztük meg magunkat. Mi saját magunkat és az életünket is ajándékba kapjuk, a hivatást is ajándékba kapjuk, és az életben számos helyzetet ajándékba kapunk. Tehát ez az időszak is a háladás ideje kell hogy legyen. Ez az, ami most engem teljes mértékben foglalkoztat, és ez az, ami eltölti a szívemet.”

Az élet ajándék című riportfilm az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye megbízásából készült. Megtekinthető a főegyházmegye Kardinális médiacsatoráján, amely a YouTube-on keresztül érhető el.

Bodnár Dániel